

САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО

ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН
2023 ОНЫ 1 ДҮГЭЭР УЛИРЛЫН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
НЭГДСЭН ТАЙЛАН

Улаанбаатар хот 2023

Хүснэгтийн жагсаалт	3
Дүрслэлийн жагсаалт.....	4
1. Даатгалын хөгжлийн үзүүлэлт.....	5
Даатгалын гүнзгийрэлт.....	5
2. Даатгалын салбарын ерөнхий мэдээлэл.....	6
2.1. Тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэл, эрхийн мэдээлэл.....	6
2.3. Даатгагчийн хөрөнгө	7
2.4. Даатгагчийн өр төлбөр ба эздийн өмч	11
2.5. Даатгалын хураамж	15
2.6. Даатгалын нөхөн төлбөр.....	17
2.7. Даатгалын харьцаа	19
2.8. Даатгагчийн ашигт ажиллагаа	21
2.9. Давхар даатгал	22
3. Ердийн даатгал	24
3.1. Ердийн даатгагчдын хөрөнгө	24
3.2. Ердийн даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч.....	25
3.3. Нооц сан.....	26
3.4. Ердийн даатгалын хураамж	27
3.5. Ердийн даатгагчдын нөхөн төлбөр	30
4. Урт хугацааны даатгал.....	34
4.1. Урт хугацааны даатгагчийн хөрөнгө.....	34
4.2. Урт хугацааны даатгалын хураамж.....	34
4.3. Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр	35
5. Давхар даатгал.....	37
6. Албан журмын даатгал.....	38
7. Даатгалын мэргэжлийн оролцогч	40
7.1. Даатгалын зуучлагч.....	40
7.2. Даатгалын хохирол үнэлэгч	43
7.3. Даатгалын төлөөлөгч.....	45

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

- Хүснэгт №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин
- Хүснэгт №2. Бүртгэл, зөвшөөрлийн ерөнхий мэдээлэл
- Хүснэгт №3. Даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №4. Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №5. Даатгалын нийт хураамжийн орлого
- Хүснэгт №6. Даатгалын нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №7. Даатгалын харьцаа
- Хүснэгт №8. Даатгагчийн ашигт ажиллагаа /2019.I-2023.I/
- Хүснэгт №9. Давхар даатгалын хураамж
- Хүснэгт №10. Ердийн даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №11. Ердийн даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн
- Хүснэгт №12. Ердийн даатгагчдын нөөц сан
- Хүснэгт №13. Ердийн даатгалын хураамж
- Хүснэгт №14. Ердийн даатгалын хураамж /даатгалын хэлбэрээр/
- Хүснэгт №15. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №16. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр /даатгалын хэлбэрээр/
- Хүснэгт №17. Урт хугацааны даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №18. Урт хугацааны даатгалын хураамж
- Хүснэгт №19. Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №20. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №21. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр /2019.I-2023.I/
- Хүснэгт №22. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр, хохирлын харьцаа
- Хүснэгт №23. Даатгалын зуучлалын дэлгэрэнгүй
- Хүснэгт №24. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл
- Хүснэгт №25. Даатгалын хохирол үнэлгээ /даатгалын хэлбэрээр/
- Хүснэгт №26. Даатгалын хохирол үнэлгээ /компани тус бүрээр/
- Хүснэгт №27. Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын нийт хураамж
- Хүснэгт №28. Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл

ДҮРСЛЭЛИЙН ЖАГСААЛТ

Дүрслэл №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин

Дүрслэл №2. Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө

Дүрслэл №3. Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувь /2019.I-2023.I/

Дүрслэл №4. Хөрөнгийн ангилал /өсөлтийн хувиар/

Дүрслэл №5. Хөрөнгө оруулалтын ангилал /өсөлтийн хувиар/

Дүрслэл №6. Даатгагчдын нийт өр төлбөр ба эздийн өмч

Дүрслэл №7. Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч /ангилал тус бүрээр/

Дүрслэл № 8. Даатгалын компаниудын нөөц сангийн дүн өсөлтийн хувиар

Дүрслэл №9. Даатгалын хураамжийн орлого /өсөлтийн хувиар/

Дүрслэл №10. Даатгалын хураамжийн орлого /эзлэх хувиар/

Дүрслэл №11. Даатгалын хураамж борлуулалтын сувгаар

Дүрслэл №12. Даатгалын нөхөн төлбөр өсөлтийн хувиар

Дүрслэл №13. Даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр /эзлэх хувиар/

Дүрслэл №14. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөрийн харьцаа

Дүрслэл №15. Ердийн даатгагчдын хөрөнгийн ангилал /эзлэх хувиар/

Дүрслэл №16. Ердийн даатгалын хураамжийн орлогод эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

Дүрслэл №17. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

Дүрслэл №18. Урт хугацааны даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр /сая.төг/

Дүрслэл №19. Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого /эзлэх хувь/

Дүрслэл №20. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл /сая.төг/

Дүрслэл №21. Даатгалын нийт хохирол үнэлгээ /эзлэх хувь/

Дүрслэл №22. Даатгалын төлөөлөгчийн даатгалын нийт хураамж бүрдүүлэлт /эзлэх хувь/

1. ДААТГАЛЫН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

ДААТГАЛЫН ГҮНЗГИЙРЭЛТ

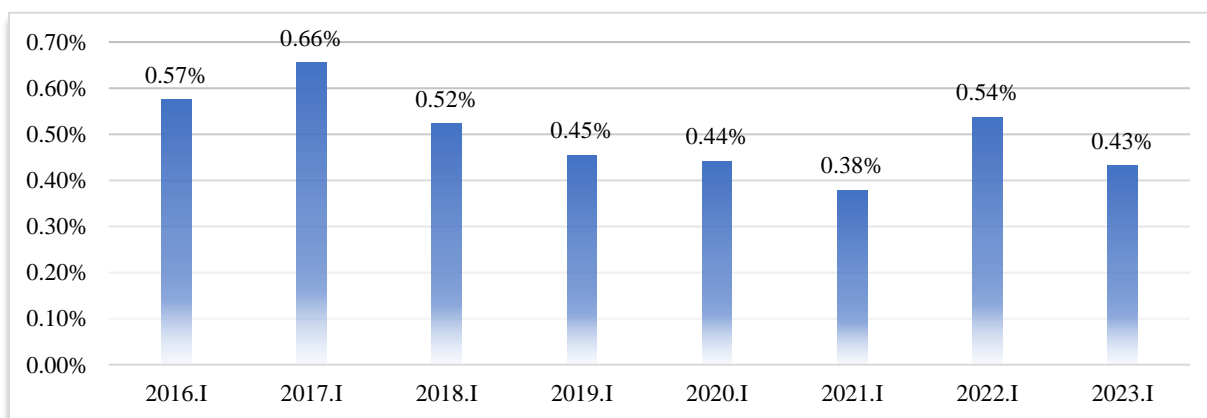
2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар Монгол Улсын даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин өмнөх оны мөн үеэс 11 функтээр буурч 0.43%-тай байна. Хэдийгээр даатгалын хураамжийн орлого өссөн боловч Монгол Улсын ДНБ-ий хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 2 дахин өссөнөөр даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин буурсан байна. /Хүснэгт №1 болон Дүрслэл №1-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин

Он	Даатгалын нийт хураамжийн орлого /сая.төг/				ДНБ ¹	Монгол улсын гүнзгийрэлт
	Ердийн даатгал	Урт хугацааны даатгал	Давхар даатгал	Нийт		
2016.I	26,911.3	303.0	0.0	27,214.3	4,734,922.4	0.57%
2017.I	36,610.8	396.4	504.4	37,511.6	5,726,355.5	0.66%
2018.I	34,952.4	380.2	2.8	35,335.5	6,758,521.9	0.52%
2019.I	37,892.3	417.6	25.3	38,335.2	8,431,243.5	0.45%
2020.I	40,305.3	370.4	801.3	41,477.0	9,404,825.0	0.44%
2021.I	38,430.1	526.4	835.9	39,792.4	10,512,325.4	0.38%
2022.I	49,898.2	552.1	855.1	51,305.4	9,555,002.1	0.54%
2023.I	73,466.6	1,232.7	1,471.3	76,170.6	17,633,322.6	0.43%

* Даатгалын гүнзгийрэлт гэж даатгалын нийт хураамжийн орлогыг Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд харьцуулсан харьцаа

Дүрслэл №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин

¹ <https://www.1212.mn/mn>

2. ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

2.1. ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ, ЗӨВШӨӨРӨЛ, БҮРТГЭЛ, ЭРХИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Даатгалын зуучлагч компаниудын салбарын тоо 15.2%-аар өсөв

17.0%

Салбарын хувьцаа эзэмшигчдийн тоо 17.0%-аар өсөв

2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар Хорооноос тусгай зөвшөөрөлтэйгээр 18 даатгалын компани, үүнээс 15 ердийн даатгалын компани, 2 урт хугацааны даатгалын компани, 1 давхар даатгалын компани, мөн 64 даатгалын зуучлагч компани, үүнээс 10 даатгалын зуучлагч банк болон 25 даатгалын хохирол үнэлэгч, 2376 даатгалын төлөөлөгч тус тус үйл ажиллагаа эрхлэн явуулж байна. Мөн 41 аудитын компанийн 139 аудитор, 40 актуарч тус тус Хорооноос олгосон эрхийн дагуу даатгалын салбарт үйл ажиллагаа эрхэлж байна. /Хүснэгт №2-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №2. Бүртгэл, зөвшөөрлийн ерөнхий мэдээлэл

№	Ерөнхий мэдээлэл	2022.I	2023.I	Ө/Б
1	Даатгалын компанийн тоо	17	18	5.9%
	Ердийн даатгал	15	15	0.0%
	Үүнээс гадаадын хөрөнгө оруулалттай	2	2	0.0%
	Урт хугацааны даатгалын компани	1	2	100.0%
	Давхар даатгалын компани	1	1	0.0%
2	Даатгалын зуучлагч компани	59	64	8.5%
	Үүнээс: банк-зуучлагч	10	10	0.0%
	давхар даатгалын зуучлагч	11	11	0.0%
3	Даатгалын хохирол үнэлэгч компани	25	25	0.0%
4	Даатгалын төлөөлөгч	2422	2376	-1.9%
	Үүнээс: Компани	6	6	0.0%
	Хотод ажиллах төлөөлөгч	637	601	-5.7%
5	Салбарын тоо	637	685	7.5%
	Үүнээс Даатгалын компанийн	248	242	-2.4%
	Үүнээс УБ-г	43	43	0.0%
	Даатгалын зуучлагчийн	343	395	15.2%

7 | Даатгалын салбарын 2022 оны жилийн эцсийн үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан

	Ердийн болон давхар даатгалын зуучлагчийн салбар	59	103	74.6%
	үүнээс УБ-г	18	28	55.6%
	банк-зуучлагчийн салбар	284	292	2.8%
	үүнээс УБ-г	176	184	4.5%
	Даатгалын хохирол үнэлэгчийн	46	48	4.3%
	үүнээс УБ-г	31	33	6.5%
6	Төлөөлөгчийн газрын тоо	51	54	5.9%
	Үүнээс Даатгалын компанийн	11	12	9.1%
	үүнээс УБ-г	5	5	0.0%
	Даатгалын зуучлагчийн	0	0	-
	Даатгалын хохирол үнэлэгчийн	40	42	5.0%
	үүнээс УБ-г	10	10	0.0%
7	Даатгалын бүтээгдэхүүний тоо	629	688	9.4%
8	Эрх бүхий албан тушаалтны тоо	307	333	8.5%
	Үүнээс: даатгалын компанийн	160	174	8.7%
	даатгалын зуучлагчийн	98	110	12.2%
	даатгалын хохирол үнэлэгчийн	49	49	0.0%
9	Аудитын компанийн тоо	43	41	-4.7%
	Аудиторын тоо	144	139	-3.5%
10	Даатгалын байгууллагын хувьцаа эзэмшигчдийн тоо	18274	21381	17.0%
	Үүнээс: Даатгалын зуучлагчийн	108	120	11.1%
	Даатгалын хохирол үнэлэгчийн	51	48	-5.9%
	Даатгалын компанийн	18115	21213	17.1%
	Үүнээс: ХХК-ийн хувьд	38	42	10.5%
	нээлттэй ХК-ийн хувьд	18077	21171	17.1%
	Хуулийн этгээд	17	23	35.3%
11	Актуарчийн тоо /Хорооноос эрх олгосон/	38	40	5.3%

Монгол улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж буй даатгалын зуучлагчийн салбарын тоо өмнөх оны мөн үеэс 15.2 хувиар өсч 395 болсон байна. Мөн онцолбол, даатгалын байгууллагын хувьцаа эзэмшигчдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 17.0 хувиар өссөн байна.

Мөн даатгалын бүтээгдэхүүний тоо өмнөх оны мөн үеэс 9.4 хувиар өсч 688 хүрсэн нь даатгалын салбарын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хүртээмж нэмэгдэж буйг харуулж байна.

2.3. ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ

Нийт хөрөнгө 486.9 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.4%-аар өссөн байна.

Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 486.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 16.4 хувиар өссөн байна. 2019-2023 онуудын 1 дүгээр улирлын тоон мэдээллүүдийг харьцуулан харахад 2019 онд хамгийн өндөр буюу 26.8 хувийн өсөлтийг үзүүлж байсан бол 2022 онд ердөө 4.3 хувиар өссөн байна. /Хүснэгт №3, Дүрслэл №2-т тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

2019.I-2023.I он хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн талаар мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

Хүснэгт №3. Даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/

ОН	Хөрөнгийн ангилал	Нийт дүнгээр /сая.төг/				Эзлэх хувь /%/		
		НИЙТ	Ердийн	Урт	Давхар	Ердийн	Урт	Давхар
2019.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	52,262.0	31,132.5	66.6	21,062.9	59.6%	0.1%	40.3%
	Даатгалын авлагын дүн	16,015.8	15,962.3	26.1	27.5	99.7%	0.2%	0.2%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	179,939.6	126,128.9	6,362.6	47,448.2	70.1%	3.5%	26.4%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	30,275.9	27,229.9	2,499.6	546.5	89.9%	8.3%	1.8%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	910.3	522.4	58.8	329.1	57.4%	6.5%	36.2%
	Бусад	48,203.6	47,769.8	94.6	339.2	99.1%	0.2%	0.7%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	327,607.4	248,745.8	9,108.2	69,753.4	75.9%	2.8%	21.3%
2020.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	20,551.6	19,281.0	198.1	1,072.5	93.8%	1.0%	5.2%
	Даатгалын авлагын дүн	23,663.2	23,200.9	0.9	461.4	98.0%	0.0%	1.9%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	211,922.8	154,884.7	6,621.7	50,416.4	73.1%	3.1%	23.8%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	28,788.6	25,849.6	2,413.4	525.6	89.8%	8.4%	1.8%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	1,166.8	866.6	25.7	274.6	74.3%	2.2%	23.5%
	Бусад	63,862.7	62,333.3	166.2	1,363.1	97.6%	0.3%	2.1%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	349,955.8	286,416.2	9,426.0	54,113.6	81.8%	2.7%	15.5%
2021.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	15,032.3	13,635.2	96.6	1,300.5	90.7%	0.6%	8.7%
	Даатгалын авлагын дүн	28,237.5	27,168.8	0.7	1,068.0	96.2%	0.0%	3.8%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	247,318.0	187,160.7	7,355.1	52,802.1	75.7%	3.0%	21.3%

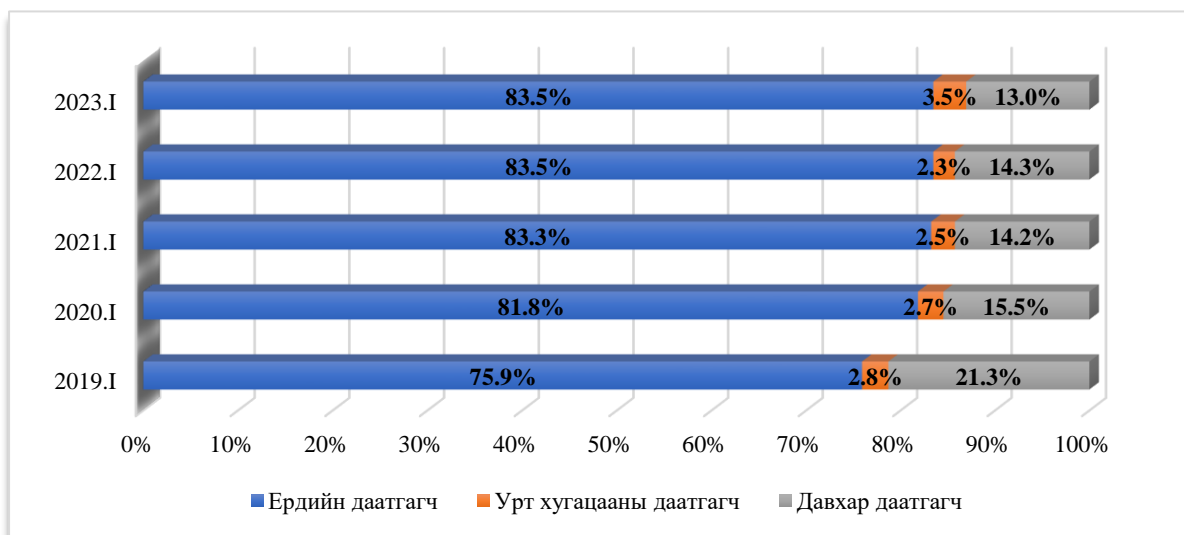
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	32,232.2	29,331.3	2,315.7	585.2	91.0%	7.2%	1.8%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	1,045.3	531.6	24.5	489.1	50.9%	2.3%	46.8%
	бусад	77,335.2	76,178.1	272.8	884.4	98.5%	0.4%	1.1%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	401,200.5	334,005.7	10,065.5	57,129.4	83.3%	2.5%	14.2%
2022.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	20,939.1	19,369.7	448.7	1,120.7	92.5%	2.1%	5.4%
	Даатгалын авлагын дүн	31,966.5	31,044.4	44.6	877.5	97.1%	0.1%	2.7%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	252,904.1	190,437.9	6,521.3	55,944.9	75.3%	2.6%	22.1%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	30,420.4	27,836.1	2,206.8	377.5	91.5%	7.3%	1.2%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	933.7	523.7	10.2	399.8	56.1%	1.1%	42.8%
	Бусад	81,292.8	80,097.1	273.3	922.4	98.5%	0.3%	1.1%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	418,456.6	349,309.0	9,504.8	59,642.8	83.5%	2.3%	14.3%
2023.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	24,928.3	21,942.7	780.9	2,204.7	88.0%	3.1%	8.8%
	Даатгалын авлагын дүн	48,913.1	46,963.6	676.7	1,272.8	96.0%	1.4%	2.6%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	286,563.4	215,433.8	13,642.5	57,487.1	75.2%	4.8%	20.1%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	30,273.7	29,763.7	109.3	400.7	98.3%	0.4%	1.3%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	2,803.7	2,429.6	66.1	308.0	86.7%	2.4%	11.0%
	Бусад	93,456.2	89,926.6	1,686.0	1,843.5	96.2%	1.8%	2.0%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	486,938.3	406,459.9	16,961.6	63,516.8	83.5%	3.5%	13.0%

Дүрслэл №2. Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө

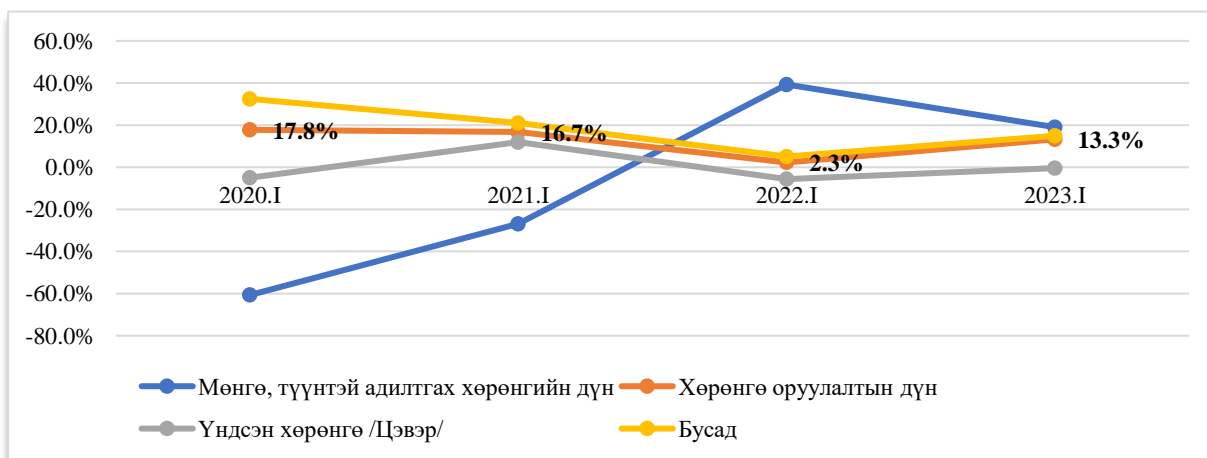
Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувийг даатгагчийн төрлөөр авч үзвэл ердийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 406.4 тэрбум төгрөг буюу нийт даатгагчдын хөрөнгийн 83.5 хувийг, урт хугацааны даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 16.9 тэрбум төгрөг буюу нийт даатгагчдын хөрөнгийн 3.5 хувийг, давхар даатгалын компанийн хөрөнгө 63.5 тэрбум төгрөг буюу нийт даатгагчдын хөрөнгийн 13.0 хувийг тус тус эзэлж байна. /Дүрслэл №3-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №3. Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувь /2019.I-2023.I/

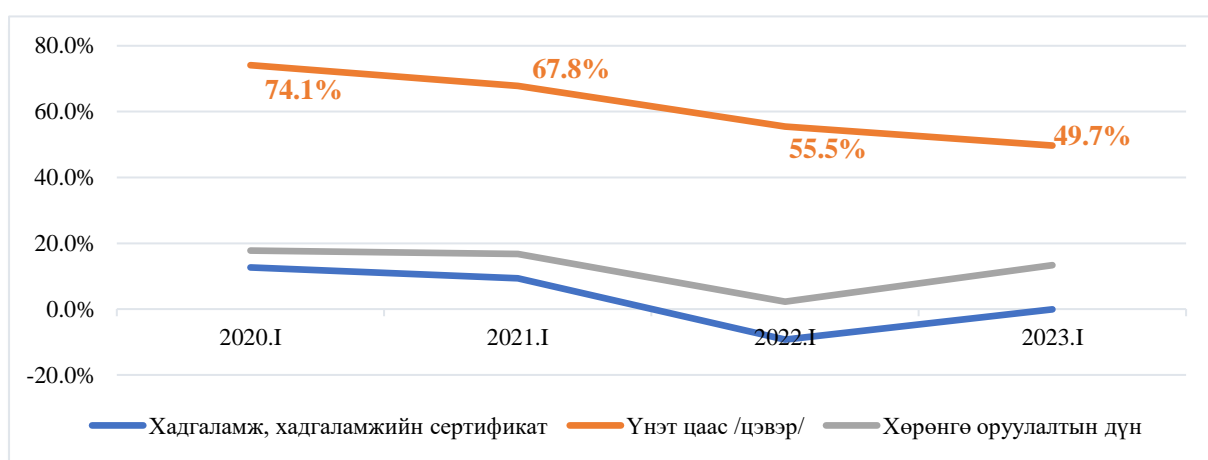
Даатгагчдын хөрөнгийг өсөлтийн хувиар нь авч үзвэл хөрөнгө оруулалтын дүнгийн өсөлт 2020 оны 1 дүгээр улиралд 17.8 хувиар өссөн бөгөөд өмнөх 5 жилийн хамгийн өндөр өсөлтийг үзүүлсэн бол 2023 оны 1 дүгээр улиралд 13.3 хувиар өссөн байна. Сүүлийн жилүүдэд даатгалын компаниудын хөрөнгө оруулалтын дүнгийн өсөлт харьцангуй нэмэгдсэн нь даатгалын салбарт мэргэжлийн хөрөнгө оруулагчид нэмэгдэж буйг илтгэж байна. /Дүрслэл №4-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №4. Хөрөнгийн ангилал /өсөлтийн хувиар/

Даатгагчдын хөрөнгө оруулалтыг авч үзвэл үнэт цаас хэлбэрээр оруулж буй хөрөнгө оруулалтын өсөлтийн хувь хамгийн өндөр буюу 49.7 хувь байгаа бол нөгөөтэйгүүр хадгаламж, хадгаламжийн сертификатад оруулах хөрөнгө оруулалтын өсөлт буурч байгаа юм. Үүнд Хорооны 2019 оны 02 дугаар тогтоолоор баталсан “Даатгалын багц дүрэм”-ийн холбогдох дүрэм, журмуудад Хорооны 2021 оны 25 болон 64 дүгээр тогтоолуудаар өөрчлөлт оруулж, даатгагчийн төлбөрийн чадварын шалгуур үзүүлэлт, даатгалын нөөц сан, түүнийг хөрөнгө оруулалтад байршуулахтай холбоотой зохицуулалтыг сайжруулж, даатгагчдын хувьцаа болон бондод оруулах хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлсэн нь нөлөөлсөн гэж үзэж болохоор байна. /Дүрслэл №5-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №5. Хөрөнгө оруулалтын ангилал /өсөлтийн хувиар/

2019.I-2023.I он хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн талаар мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

2.4. ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ

Тайлант хугацаанд нөөц сангийн нийт дүн 219.5 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүнг 2019-2023 онуудын 1 дүгээр улирлыг харьцуулан авч үзвэл ердийн даатгагчид дийлэнх хувийг эзэлж байгаа бөгөөд эдгээр онуудад ердийн даатгагчдын нөөц сангийн дүн нийт өр төлбөрийн 31-35 хувийг эзэлж байна.

2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар нийт өр төлбөрт ердийн даатгагчид 86.2 хувь, урт хугацааны даатгагчид 1.3 хувь, давхар даатгагч 12.6 хувийг тус тус эзэлж

байна. Мөн эздийн өмчийн дүнгийн дийлэнх хувийг ердийн даатгагчид эзэлж байна. /Хүснэгт №4, Дүрлэл №6-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

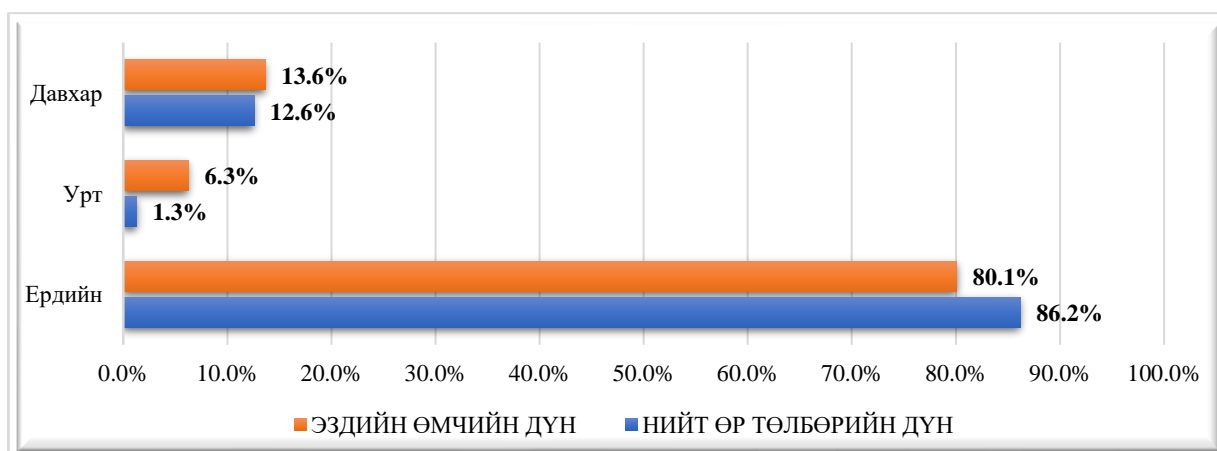
2019.I-2023.I он хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн талаар мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

Хүснэгт №4. Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч /ангилал тус бүрээр/

Өр төлбөр, нөөц сан		Нийт /сая.төг/	Ердийн /сая.төг/	Эзлэх хувь	Урт /сая.төг /	Эзлэх хувь	Давхар /сая.төг /	Эзлэх хувь
2019.I	Даатгалын өглөгийн дүн	9,967.9	9,951.5	99.8%	16.4	0.2%	0.0	0.0%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	3,490.4	3,474.5	99.5%	0.0	0.0%	15.9	0.5%
	Нөөц сангийн дүн	141,785.8	113,918.2	80.3%	2,162.8	1.5%	25,704.7	18.1%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	159,105.7	130,331.2	81.9%	2,185.1	1.4%	26,589.5	16.7%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	168,501.6	118,414.6	70.3%	6,923.1	4.1%	43,163.9	25.6%
2020.I	Даатгалын өглөгийн дүн	13,564.3	12,734.5	93.9%	15.8	0.1%	814.0	6.0%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	8,528.7	8,454.9	99.1%	0.0	0.0%	73.9	0.9%
	Нөөц сангийн дүн	157,897.8	129,340.7	81.9%	2,430.0	1.5%	26,127.2	16.5%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	184,483.0	154,267.7	83.6%	2,480.9	1.3%	27,734.5	15.0%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	165,472.7	132,148.5	79.9%	6,945.1	4.2%	26,379.1	15.9%
2021.I	Даатгалын өглөгийн дүн	17,355.7	16,980.8	97.8%	12.0	0.1%	363.0	2.1%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	10,226.2	9,832.5	96.1%	0.0	0.0%	393.7	3.9%
	Нөөц сангийн дүн	172,618.2	142,687.5	82.7%	3,025.7	1.8%	26,905.1	15.6%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	207,993.8	176,680.9	84.9%	3,089.8	1.5%	28,223.2	13.6%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	193,260.0	157,378.1	81.4%	6,975.7	3.6%	28,906.2	15.0%
2022.I	Даатгалын өглөгийн дүн	18,138.9	17,700.5	97.6%	13.0	0.1%	425.5	2.3%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	9,117.9	9,069.3	99.5%	0.0	0.0%	48.5	0.5%
	Нөөц сангийн дүн	179,843.4	149,771.1	83.3%	2,505.6	1.4%	27,566.7	15.3%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	215,052.8	183,823.7	85.5%	2,586.4	1.2%	28,642.7	13.3%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	203,403.7	165,485.3	81.4%	6,918.4	3.4%	31,000.1	15.2%
2023.I	Даатгалын өглөгийн дүн	27,449.9	26,801.5	97.6%	11.3	0.0%	637.0	2.3%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	14,189.5	13,879.4	97.8%	5.2	0.0%	304.9	2.1%
	Нөөц сангийн дүн	219,541.1	184,322.7	84.0%	3,360.1	1.5%	31,858.4	14.5%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	271,686.4	234,100.2	86.2%	3,450.3	1.3%	34,135.9	12.6%

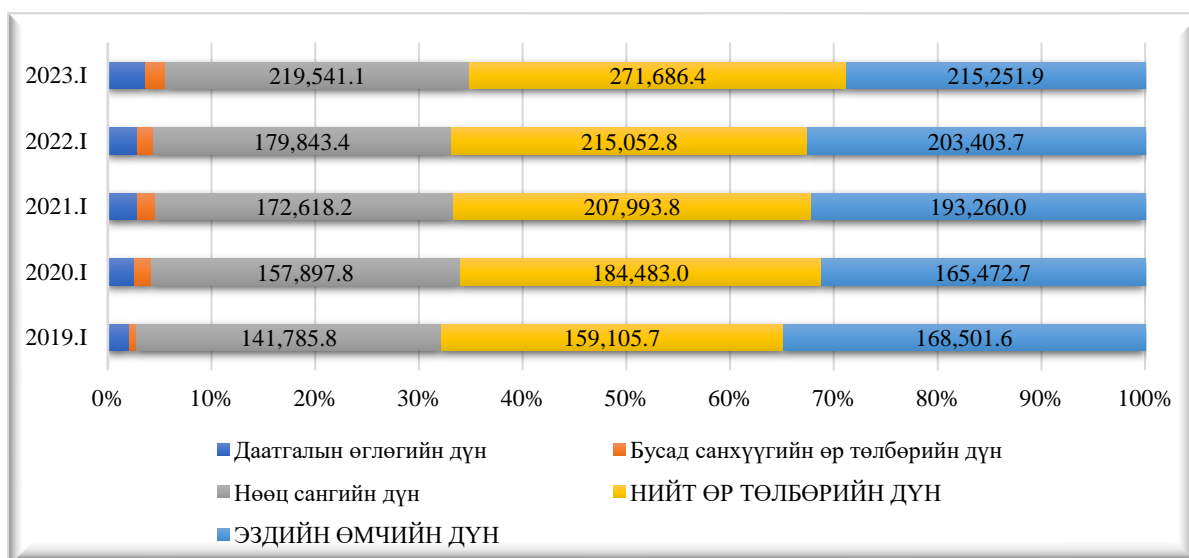
ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	215,251.9	172,359.8	80.1%	13,511.2	6.3%	29,380.9	13.6%
--------------------------	------------------	------------------	--------------	-----------------	-------------	-----------------	--------------

Дүрслэл №6. Даатгагчдын нийт өр төлбөр ба эздийн өмч

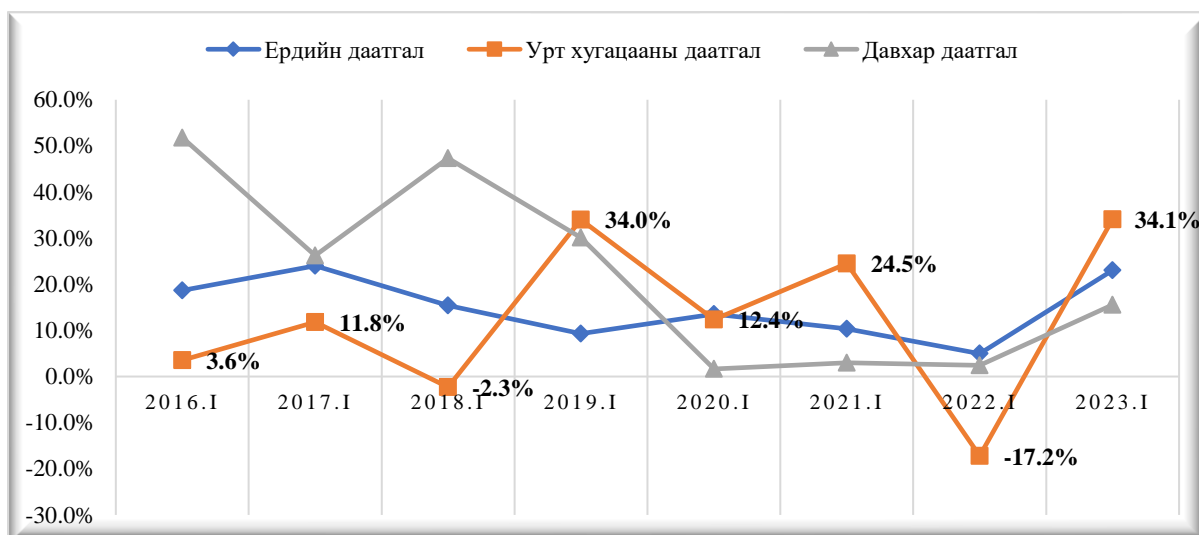
Сүүлийн 5 жилийн байдлаар даатгагчдын нөөц сан нь эздийн өмчийн дүнтэй ойролцоо байгаа ба нийт өр төлбөрийн дийлэнх хувь буюу 60 гаруй хувийг даатгалын нөөц сан эзэлж байна. Тайлант үед даатгагчдын нөөц сангийн дүн өмнөх оны мөн үеэс 22 хувиар өсч 219.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол эздийн өмчийн дүн 215.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. /Дүрслэл №7-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №7. Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч /ангилал тус бүрээр/

Урт хугацааны даатгалын нөөц сан 2023 оны 1 дүгээр улиралд 34.1 хувиар өссөн байна. Харин ердийн даатгалын компаниудын нөөц сан 2016-2023 он хүртэлх хугацаанд жилд дунджаар 14.8 хувиар өссөн байна. /Дүрслэл №8-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл № 8. Даатгалын компаниудын нөөц сангийн дүн өсөлтийн хувиар

2019.I-2023.I он хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн талаар мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [Линк](#) /Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/

2.5. ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Даатгалын нийт хураамжийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 48.5 хувиар өссөн бол нийт даатгалын хураамжийн 1.6 хувийг урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлого эзэлж байна.

2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар даатгалын болон давхар даатгалын нийт хураамжийн орлого 76.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн бөгөөд үүнээс ердийн даатгалын нийт хураамжийн орлого 73.5 тэрбум төгрөг, урт хугацааны даатгалын нийт хураамжийн орлого 1.2 тэрбум төгрөг, давхар даатгалын хураамжийн орлого 1.4 тэрбум төгрөгт хүрчээ. Мөн ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нь 45.6 их наяд төгрөгийн үнэлгээ бүхий даатгалын эрсдэлийг хүлээн авсан байна. /Хүснэгт №5-д дэлгэрэнгүй харуулав/

2019.I-2023.I он хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

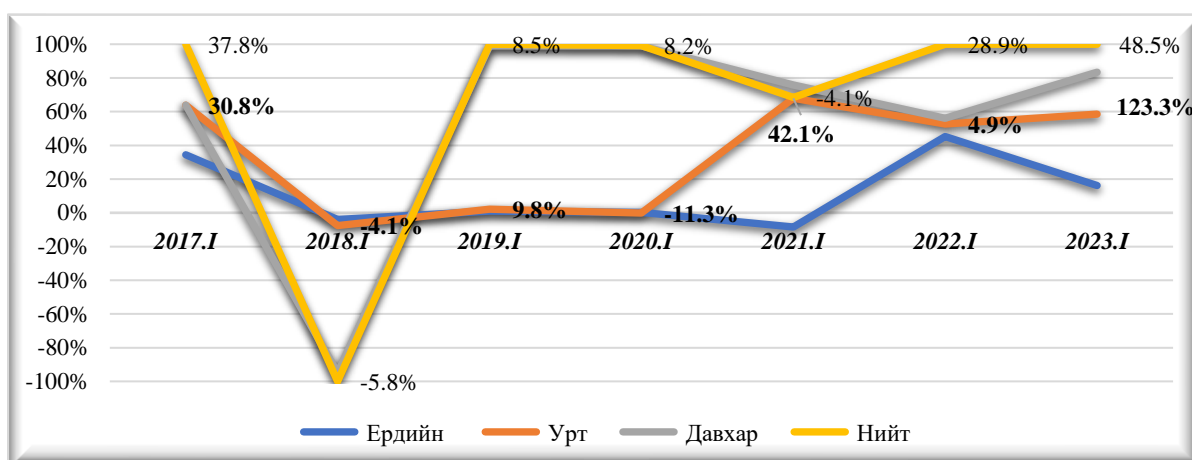
Хүснэгт №5. Даатгалын нийт хураамжийн орлого

Даатгалын нийт хураамжийн орлого /сая.төг/						
Даатгалын компаниуд		2019.I	2020.I	2021.I	2022.I	2023.I
Ердийн даатгал	Монре даатгал	1,674.5	1,482.1	1,011.1	2,110.0	2,868.6
	Ард даатгал	1,978.4	2,905.4	2,696.9	3,405.1	5,463.6
	Бодь даатгал	3,889.8	3,863.5	5,647.6	5,275.0	4,533.5
	Мөнх даатгал	317.7	1,064.1	1,627.4	2,540.5	3,742.2
	Миг даатгал	3,013.0	4,024.2	4,713.5	6,621.4	9,453.3
	Монгол даатгал	5,388.2	3,592.4	4,717.2	3,796.3	4,206.8
	Тэнгэр даатгал	3,351.3	4,629.7	2,155.0	2,610.1	3,021.1
	Номин даатгал	1,557.3	1,838.3	1,796.7	2,033.6	3,956.0
	Улаанбаатар хотын даатгал	257.4	360.0	392.6	432.7	390.5
	Амар даатгал	959.6	1,685.5	955.9	2,975.8	7,792.3
	Ган зам даатгал	46.2	64.4	52.2	75.7	90.6
	Практикал даатгал	1,960.1	3,217.3	2,348.1	5,436.5	10,183.1
	Мандал даатгал	9,970.7	9,485.6	8,192.7	8,963.2	12,760.7
	Хаан даатгал	2,157.9	2,090.8	2,123.2	3,252.7	3,894.5
	Агула даатгал				369.6	1,109.8
	Соёмбо даатгал	1,370.2	1,724.60			
Нийт		37,892.3	40,305.3	38,430.1	49,898.2	73,466.6
Урт хугацааны даатгал	Нэйшнл лайф даатгал	417.6	370.4	526.4	552.1	1,232.7
	Мандал лайф даатгал					0.0

	Нийт	417.6	370.4	526.4	552.1	1,232.7
Урт ба ердийн нийт		38,309.9	40,675.7	38,956.5	50,450.3	74,699.3
Давхар даатгал	Үндэснийд давхар даатгал	25.3	801.3	835.9	855.1	1,471.3
	Хубилай давхар даатгал	0.0				
	Нийт	25.3	801.3	835.9	855.1	1,471.3
Нийт даатгалын компаниудын		38,335.2	41,477.0	39,792.4	51,305.4	76,170.6

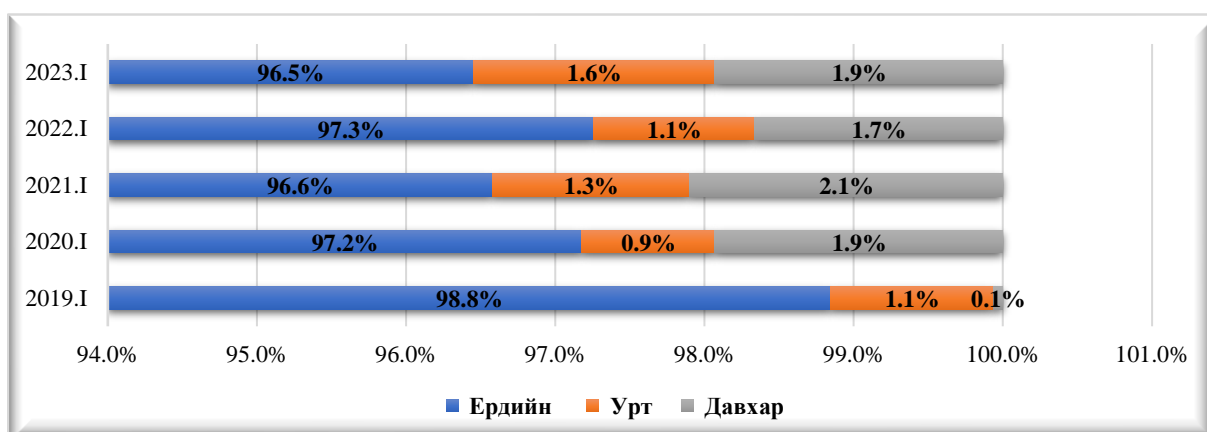
Үүнээс онцолбол урт хугацааны даатгалын компанийн хураамжийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 2 дахин өссөн байна. /Дүрслэл №11-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №9. Даатгалын хураамжийн орлого /өсөлтийн хувиар/

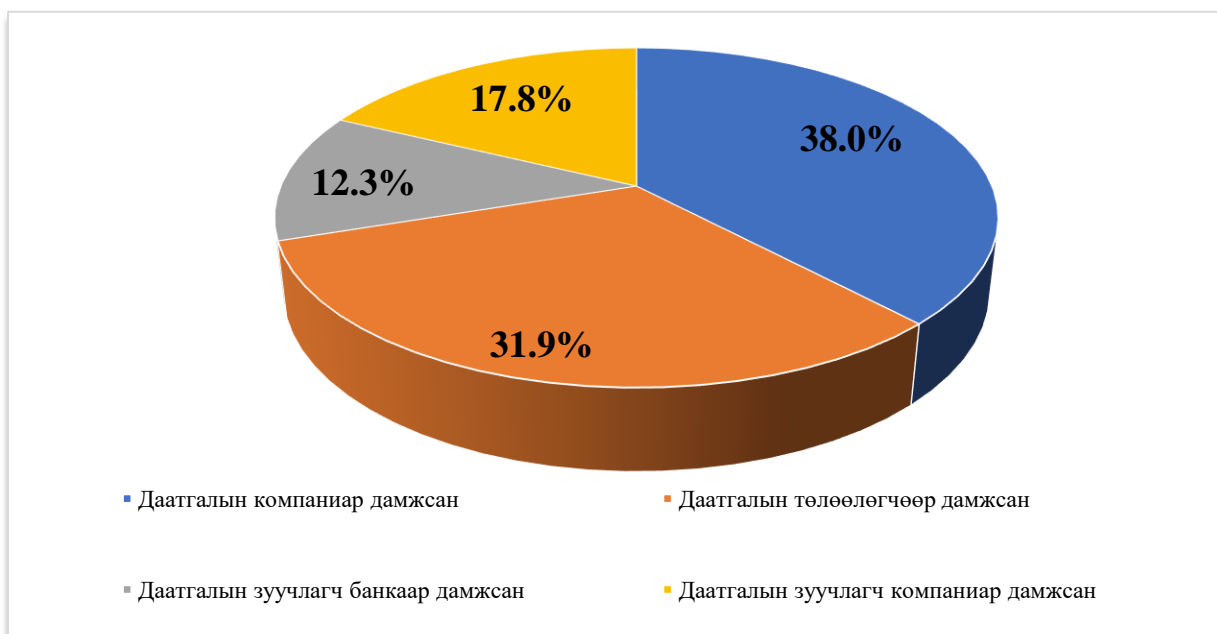
Сүүлийн 5 жилийн байдлаар урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлогын нийт хураамжийн орлогод эзлэх хувь жилд дунджаар 1.3 хувийг эзэлж байгаа ба 2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 1.6 хувийг эзэлж байна. Монгол улсад 2 урт хугацааны даатгалын компани үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд цаашид урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлого нэмэгдэх хандлагатай байгаа юм. /Дүрслэл №10-т дэлгэрэнгүй харуулав./

Дүрслэл №10. Даатгалын хураамжийн орлого /эзлэх хувиар/

Даатгалын хураамжийн орлого бүрдүүлэлтийг борлуулалтын сувгаар нь авч үзвэл даатгалын нийт хураамжийн орлогын 31.9 хувь нь даатгалын төлөөлөгчөөр, 17.8 хувь нь даатгалын зуучлагч компаниар, харин банк даатгалын зуучлагч компаниар 12.3 хувь нь дамжин бүрдсэн байна. Даатгалын төлөөлөгчийн хураамжийн орлого бүрдүүлэлтийн өсөлтөд агаарын хөлгийн даатгалын бүтээгдэхүүний гэрээний өсөлт нөлөөлсөн байна. /Дүрслэл №11-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №11. Даатгалын хураамж /борлуулалтын сувгаар/

2.6. ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Даатгалын нийт нөхөн төлбөр **26.8 тэрбум төгрөгт** хүрч өмнөх оны мөн үеэс **1.1%-аар** өссөн байна.

2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар нийт даатгалын нөхөн төлбөр 26.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1.1 хувиар өссөн байна. Үүнээс хамгийн их буюу 4.0 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг “Миг даатгал” ХХК, 3.7 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг “Бодь даатгал” ХК, 3.1 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг “Практикал даатгал” ХХК тус тус олгосон байна. Тус компаниудын жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын нөхөн төлбөрт 3.8 тэрбум төгрөгийг олгосон нь нийт нөхөн төлбөрийн 37.5 хувийг эзэлж байна. /Хүснэгт №6-д дэлгэрэнгүй харуулав/

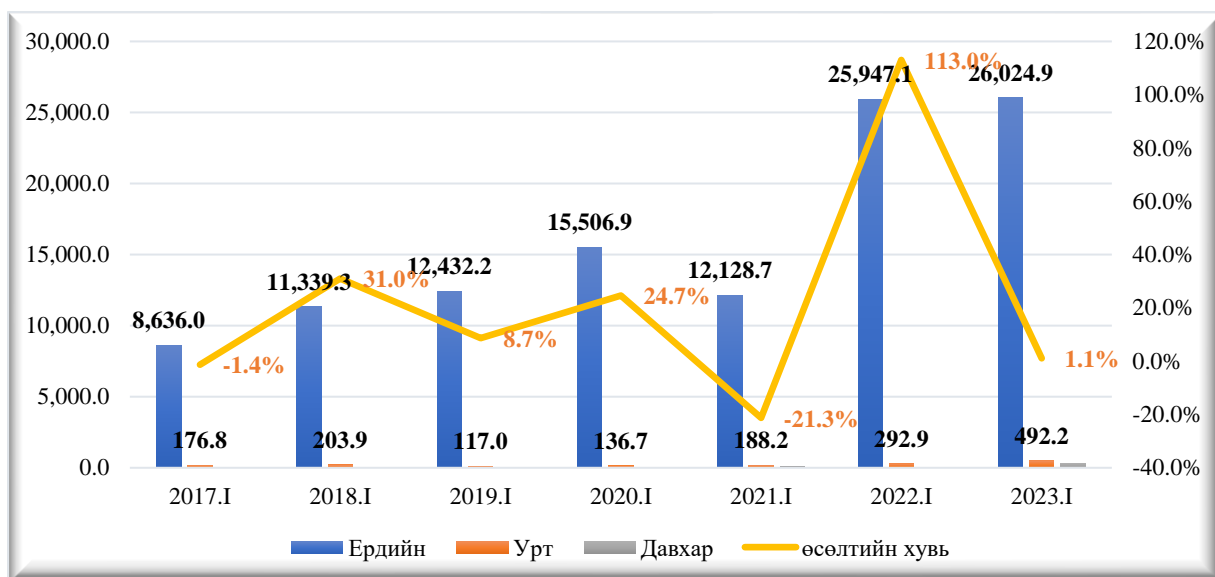
2019.1-2023.1 он хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу.
[/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

Хүснэгт №6. Даатгалын нөхөн төлбөр

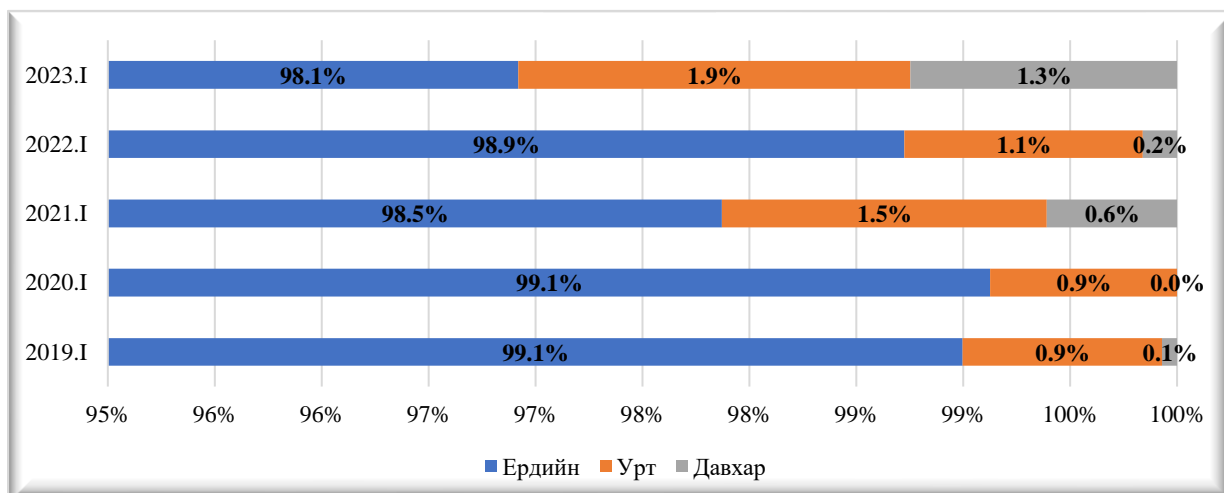
Даатгалын нөхөн төлбөр /сая.төг/						
Даатгалын компаниуд		2019.I	2020.I	2021.I	2022.I	2023.I
Ердийн даатгал	Монре даатгал	692.7	1,034.1	657.5	1,126.4	1,490.2
	Ард даатгал	1,098.0	1,260.8	892.8	1,496.6	2,537.4
	Бодь даатгал	1,359.1	2,427.6	1,965.1	3,795.6	3,763.6
	Мөнх даатгал	42.8	312.3	374.7	829.4	1,159.3
	Миг даатгал	1,843.9	1,892.7	1,496.7	2,531.6	4,085.3
	Монгол даатгал	2,143.1	2,514.3	1,748.4	2,079.1	1,954.9
	Тэнгэр даатгал	1,031.3	1,082.8	651.4	997.3	912.6
	Номин даатгал	632.7	1,084.4	741.4	5,294.7	1,581.4
	Улаанбаатар хотын даатгал	48.4	44.8	34.4	31.2	50.4
	Амар даатгал	30.9	185.2	263.1	518.2	923.0
	Ган зам даатгал	10.8	31.2	17.1	271.6	21.6
	Практикал даатгал	1,096.5	1,381.5	1,230.8	2,879.4	3,150.3
	Мандал даатгал	1,085.9	1,514.1	1,456.7	2,654.4	2,917.9
	Хаан даатгал	1,015.0	716.6	598.7	1,415.9	1,260.7
	Агула даатгал				25.7	216.1
		Соёмбо даатгал	301.3	24.3		
	Нийт	12,432.2	15,506.9	12,128.7	25,947.1	26,024.9
Урт хугацааны даатгал	Нэйшнл лайф даатгал	117.0	136.7	188.2	292.9	492.2
	Мандал лайф даатгал					0.0
	Нийт	117.0	136.7	188.2	292.9	492.2
Урт ба ердийн нийт		12,549.3	15,643.5	12,316.9	26,240.0	26,517.1
Давхар даатгал	Үндэсний давхар даатгал	8.9	0.0	75.6	42.2	335.0
	Хубилай давхар даатгал	0.0				
	Нийт	8.9	0.0	75.6	42.2	335.0
Нийт даатгалын компаниудын		12,558.1	15,643.5	12,392.4	26,282.2	26,852.1

Даатгалын компаниудын 2019-2023 онуудын 1 дүгээр улирлын байдлаарх даатгалын нөхөн төлбөрийн дүнгээр авч үзвэл 2023 оны 1 дүгээр улиралд хамгийн их нөхөн төлбөр олгосон байна. Үүнээс хамгийн өндөр буюу 98.1 хувийг ердийн даатгалын нөхөн төлбөр эзэлж байна /Дүрслэл №12, №13-т тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №12. Даатгалын нөхөн төлбөр /өсөлтийн хувиар/

Дүрслэл №13. Даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр /эзлэх хувиар/

2.7. ДААТГАЛЫН ХАРЬЦАА

Ердийн даатгалын
хосолсон харьцаа: **90.1%**

Урт хугацааны даатгалын
хосолсон харьцаа: **78.7%**

Тайлант хугацаанд хохирлын харьцаа (давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөрийг оруулж тооцсон болно) ердийн даатгалын компаниудын хувьд 53.0 хувь, урт хугацааны даатгалын компанийн хувьд 40.3 хувь байгаа бол хосолсон харьцаа 90.1 хувь болон 78.7 хувьтай байна. /Хүснэгт №7-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №7. Даатгалын харьцаа

№	Ердийн даатгал					
	Даатгалын компани	Орлогод тооцсон хураамж	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Үйл ажиллагааны зардал	Хохирлын харьцаа	Хосолсон харьцаа
1	Монре даатгал	2,729.9	1,490.2	400.2	54.6%	69.2%
2	Ард даатгал	4,189.0	2,537.4	1,325.5	60.6%	92.2%
3	Бодь даатгал	5,610.4	3,763.6	1,873.2	67.1%	100.5%
4	Мөнх даатгал	2,547.5	1,159.3	1,248.6	45.5%	94.5%
5	Миг даатгал	7,362.1	4,085.3	2,649.5	55.5%	91.5%
6	Монгол даатгал	4,494.5	1,954.9	2,241.4	43.5%	93.4%
7	Тэнгэр даатгал	2,102.9	912.6	978.8	43.4%	89.9%
8	Номин даатгал	3,516.8	1,581.4	1,427.0	45.0%	85.5%
9	Улаанбаатар хотын даатгал	285.8	50.4	311.6	17.6%	126.7%
10	Амар даатгал	1,603.7	923.0	510.4	57.6%	89.4%
11	Ган зам даатгал	188.4	21.6	125.9	11.5%	78.3%
12	Практикал даатгал	5,287.4	3,150.3	1,267.2	59.6%	83.5%
13	Мандал даатгал	5,540.1	2,917.9	2,310.6	52.7%	94.4%
14	Хаан даатгал	3,289.7	1,260.7	1,091.0	38.3%	71.5%
15	Агула даатгал	380.1	216.1	499.3	56.9%	188.2%
НИЙТ		49,128.3	26,024.9	18,260.6	53.0%	90.1%
Урт хугацааны даатгал						
	Даатгалын компани	Даатгалын цэвэр хураамжийн орлого	Нийт төлсөн нэхэмжлэл	Үйл ажиллагааны зардлын дүн	Хохирлын харьцаа	Хосолсон харьцаа
1	Нэйшнл лайф даатгал	1,220.3	492.2	467.8	40.3%	78.7%
2	Мандал лайф даатгал	0.0	0.0	145.9	-	-
НИЙТ		1,220.3	492.2	613.8	40.3%	78.7%
Давхар даатгалын компани						
1	Үндэсний давхар даатгал	598.6	335.0	712.9	56.0%	175.0%

2.8. ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Салбарын цэвэр ашиг **3.7** тэрбум төгрөг хүрч өмнөх оноос **9.9%-иар өссөн** байна. Гэвч ердийн даатгалын компаниудын цэвэр ашиг **8.5 хувиар буурсан** байна.

Ердийн даатгалын компаниудын цэвэр ашгийн хэмжээ 2023 оны 1 дүгээр улиралд 2.4 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.5 хувиар буурсан байна. Харин урт хугацааны даатгалын компаниуд 67.6 сая төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 39.4 хувиар, мөн давхар даатгалын компани 1.3 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 71.4 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. /Хүснэгт №8-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №8. Даатгагчийн ашигт ажиллагаа

№	Даатгалын компани	2019.I	2020.I	2021.I	2022.I	2023.I	Ө/Б 2022.I-2023.I
Ердийн даатгалын компани							
1	Монре даатгал	187.2	-10.9.	453.7	92.6	168.1	81.6%
2	Ард даатгал	46.5	324.4	6,671.5	51.6	406.5	688.6%
3	Бодь даатгал	323.7	162.4	500.4	-769.3.	-350.9.	-54.4%
4	Мөнх даатгал	74.5	22.9	66.5	12.4	190.6	1438.5%
5	Миг даатгал	525.2	-289.4.	121.6	80.4	115.1	43.1%
6	Монгол даатгал	129.0	97.7	556.1	106.8	341.8	220.0%
7	Тэнгэр даатгал	236.8	583.2	499.0	463.9	910.8	96.3%
8	Номин даатгал	198.4	291.6	-272.9.	0.0	151.8	-
9	Улаанбаатар хотын даатгал	33.1	135.9	419.0	480.3	6.4	-98.7%
10	Амар даатгал	-18.4.	228.1	449.2	370.4	224.2	-39.5%
11	Ган зам даатгал	253.2	221.8	191.6	131.3	186.1	41.7%
12	Практикал даатгал	664.5	385.1	768.2	145.2	-912.1.	-728.1%
13	Мандал даатгал	2,013.3	1,025.7	1,744.8	1,049.5	875.2	-16.6%
14	Хаан даатгал	10.3	604.4	294.1	244.2	903.2	269.8%
15	Агула даатгал				124.5	-853.5.	-785.7%
16	Соёмбо	-193.4.	3.3				
Нийт		4,484.0	3,786.2	12,462.7	2,583.9	2,363.4	-8.5%
Урт хугацааны даатгалын компани							
1	Нэйшнл лайф даатгал	100.1	43.2	52.0	48.5	15.5	-68.1%
2	Мандал лайф даатгал					52.2	-
Нийт		100.1	43.2	52.0	48.5	67.6	39.4%
Давхар даатгалын компани							

1	Үндэсний давхар даатгал	904.5	721.9	551.5	753.9	1,291.8	71.4%
2	Хубилай давхар даатгал	48.3					
Нийт		952.8	721.9	551.5	753.9	1,291.8	71.4%
Даатгагчдын нийт дүн		5,536.9	4,551.2	13,066.1	3,386.3	3,722.8	9.9%

2.9. ДАВХАР ДААТГАЛ

Давхар даатгалын хураамж **23,1** тэрбум төгрөг

Тайлант хугацаанд ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт 21.8 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамж төлсний 6.8 хувь буюу 1.5 тэрбум төгрөгийг дотоодын даатгагчид төлсөн байна. Давхар даатгалын нөхөн төлбөр, хураамжийн харьцааг 2022 оны 1 дүгээр улиралтай харьцуулахад 30.7 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. /Дүрслэл №14, Хүснэгт №9-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав /

Дүрслэл №14. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөрийн харьцаа

Хүснэгт №9. Давхар даатгалын хураамж

Давхар даатгалын хураамжийн зардал /сая.төг/						
№	Даатгалын компани	2019.І	2020.І	2021.І	2022.І	2023.І
Ердийн даатгал						
1	Монре даатгал	50.1	52.4	4.2	9.2	0.0
2	Ард даатгал	577.2	529.0	40.6	1,004.4	1,320.1
3	Бодь даатгал	1,009.4	749.0	1,564.3	860.7	395.7
4	Мөнх даатгал	0.0	30.4	427.5	8.1	186.1
5	Миг даатгал	0.0	-201.3	1,264.0	741.0	363.8
6	Монгол даатгал	611.4	585.3	1,530.6	613.0	1,107.6
7	Тэнгэр даатгал	1,690.2	2,675.4	1,148.2	1,084.3	687.7
8	Номин даатгал	114.4	156.6	51.5	244.2	250.1
9	Улаанбаатар хотын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
10	Амар даатгал	884.9	957.4	159.7	1,732.2	5,195.3
11	Ган зам даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
12	Практикал даатгал	81.1	1,010.5	14.3	1,116.9	5,009.0
13	Мандал даатгал	6,663.2	6,473.4	4,712.7	4,559.0	6,865.2
14	Хаан даатгал	249.9	35.9	0.0	166.9	268.9
15	Агула даатгал				66.8	212.0
16	Соёмбо даатгал	554.4	0.0			
Нийт		12,486.3	13,053.9	10,917.5	12,206.7	21,861.4
Урт хугацааны даатгал						
1	Нэйшнл лайф даатгал	6.1	5.5	5.8	6.2	11.3
2	Мандал лайф даатгал					0.0
Нийт		6.1	5.5	5.8	6.2	11.3
Давхар даатгал						
1	Үндэсний давхар даатгал	0.0	479.7	739.7	799.8	1,266.4
2	Хубилай давхар даатгал	0.0				
Нийт		0.0	479.7	739.7	799.8	1,266.4

3. ЕРДИЙН ДААТГАЛ

3.1. ЕРДИЙН ДААТГАГЧДЫН ХӨРӨНГӨ

Ердийн даатгагчдын хөрөнгө **406.5** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос **16.3%**-аар өссөн байна.

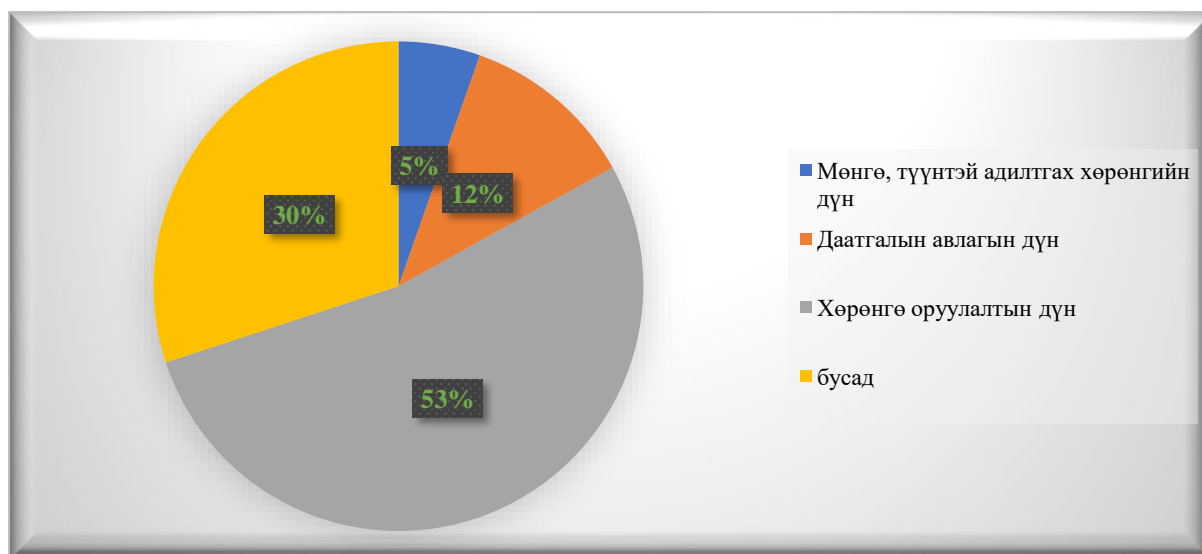
Тайлант үед ердийн даатгагчдын нийт хөрөнгө 406.5 тэрбум төгрөг байгаагаас хамгийн их хувийг буюу 17.6 хувийг “Мандал даатгал” ХК, 10.4 хувийг “Практикал даатгал” ХХК, 10.3 хувийг “Миг даатгал” ХХК-ийн нийт хөрөнгө тус тус эзэлж байна. /Хүснэгт №10-д дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №10. Ердийн даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/

№	Даатгалын компани	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн /сая.төг/	Даатгалын авлагын дүн /сая.төг/	Хөрөнгө оруулалтын дүн /сая.төг/	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	ЭЗЛЭХ ХУВЬ
1	Монре даатгал	651.2	2,783.2	3,146.8	11,370.4	2.8%
2	Ард даатгал	1,784.9	3,205.2	24,618.1	36,038.0	8.9%
3	Бодь даатгал	749.0	3,055.2	14,133.1	27,551.1	6.8%
4	Мөнх даатгал	443.1	1,760.3	5,802.5	14,100.5	3.5%
5	Миг даатгал	3,172.3	6,333.2	25,548.1	41,772.3	10.3%
6	Монгол даатгал	797.2	1,269.6	7,239.0	33,243.1	8.2%
7	Тэнгэр даатгал	787.4	1,686.8	24,417.6	32,367.1	8.0%
8	Номин даатгал	287.5	0.5	17,267.8	20,677.5	5.1%
9	Улаанбаатар хотын даатгал	945.8	537.6	3,169.2	7,801.1	1.9%
10	Амар даатгал	1,335.8	6,515.1	11,348.7	25,844.2	6.4%
11	Ган зам даатгал	139.4	135.9	6,278.3	6,606.5	1.6%
12	Практикал даатгал	3,252.9	8,609.3	16,676.2	42,296.3	10.4%
13	Мандал даатгал	646.6	9,365.0	40,512.2	71,632.7	17.6%
14	Хаан даатгал	6,639.0	1,049.9	11,631.8	24,921.3	6.1%
15	Агула даатгал	310.6	656.8	3,644.5	10,237.9	2.5%
Нийт		21,942.7	46,963.6	215,433.8	406,459.9	100.0%

Ердийн даатгагчдын хөрөнгийн 53.0 хувь буюу 215.4 тэрбум төгрөг нь хөрөнгө оруулалт хэлбэрээр байршиж байгаа бөгөөд үүнээс 44.0 хувь буюу 95.8 тэрбум төгрөгөөр үнэт цаасанд хөрөнгө оруулсан байна. /Дүрслэл №15-д дэлгэрэнгүй харуулав /

Дүрслэл №15. Ердийн даатгагчдын хөрөнгийн ангилал /эзлэх хувиар/

3.2. ЕРДИЙН ДААТГАГЧДЫН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ

Тайлант үед ердийн даатгагчдын нийт өр төлбөрийн дүн 234.1 тэрбум төгрөг, нөөц сангийн дүн 184.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Хамгийн өндөр дүн бүхий 5 даатгалын компани (“Мандал даатгал” ХК, “Практикал даатгал” ХХК, “Миг даатгал” ХХК, “Ард даатгал” ХХК, “Монгол даатгал” ХК)-ийн нөөц сангийн дүн ердийн даатгалын нийт нөөц сангийн дүнгийн 55.9 хувийг эзэлж байна. /Хүснэгт №11-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №11. Ердийн даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн

№	Даатгалын компани	Нөөц сангийн дүн	Нийт өр төлбөрийн дүн	Эздийн өмчийн дүн	Нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн	Эзлэх хувь
1	Монре даатгал	3,518.6	3,742.1	7,628.3	11,370.4	2.8%
2	Ард даатгал	14,862.6	18,952.2	17,085.8	36,038.0	8.9%
3	Бодь даатгал	17,171.8	19,486.0	8,065.1	27,551.1	6.8%
4	Мөнх даатгал	6,682.0	6,907.2	7,193.3	14,100.5	3.5%
5	Миг даатгал	22,105.6	29,809.5	11,962.8	41,772.3	10.3%
6	Монгол даатгал	15,366.6	18,656.8	14,586.4	33,243.1	8.2%
7	Тэнгэр даатгал	12,927.3	16,213.1	16,154.0	32,367.1	8.0%
8	Номин даатгал	8,982.8	9,781.7	10,895.8	20,677.5	5.1%

9	Улаанбаатар хотын даатгал	1,657.7	1,696.9	6,104.1	7,801.1	1.9%
10	Амар даатгал	10,789.5	17,260.1	8,584.1	25,844.2	6.4%
11	Ган зам даатгал	876.0	878.4	5,728.1	6,606.5	1.6%
12	Практикал даатгал	23,716.0	30,997.0	11,299.2	42,296.3	10.4%
13	Мандал даатгал	32,444.0	41,531.5	30,101.3	71,632.7	17.6%
14	Хаан даатгал	9,768.2	14,408.0	10,513.4	24,921.3	6.1%
15	Агула даатгал	3,453.9	3,779.8	6,458.0	10,237.9	2.5%
Нийт		184,322.7	234,100.2	172,359.8	406,459.9	100.0%

3.3. НӨӨЦ САН

Ердийн даатгагчдын нөөц сан **184.3** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос **23.0%**-аар өссөн байна.

Ердийн даатгалын компаниудын орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц 133.4 тэрбум төгрөг, учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан 11.9 тэрбум төгрөг, мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан 14.2 тэрбум төгрөг, учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан 15.4 тэрбум төгрөгт тус тус хүрсэн байна. /Хүснэгт №12-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №12. Ердийн даатгагчдын нөөц сан

№	Даатгалын компани	Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц	Учирсан боловч мэдэгдээгүй ХНС	Мэдсэн боловч төлөөгүй ХНС	Учирч болзошгүй ХНС	Тусгай нөөц сан
1	Монре даатгал	2,770.1	111.7	125.5	346.0	165.4
2	Ард даатгал	11,672.6	995.4	381.2	1,172.2	641.3
3	Бодь даатгал	12,571.3	1,607.0	699.5	1,560.4	733.5
4	Мөнх даатгал	4,778.8	900.0	127.3	678.5	197.3
5	Миг даатгал	17,693.2	1,354.0	352.3	2,283.8	422.2
6	Монгол даатгал	9,611.1	94.7	3,704.0	1,402.2	554.7
7	Тэнгэр даатгал	6,853.4	1,633.0	2,591.6	461.3	1,388.0
8	Номин даатгал	4,640.9	1,260.8	535.5	721.7	1,823.9
9	Улаанбаатар хотын даатгал	822.8	17.0	68.0	163.1	586.7
10	Амар даатгал	9,193.3	256.4	476.4	471.7	391.8
11	Ган зам даатгал	214.7	217.8	18.2	155.7	269.7
12	Практикал даатгал	17,721.5	1,308.4	1,016.9	2,934.6	734.7
13	Мандал даатгал	23,721.9	1,591.5	3,830.7	2,043.6	1,256.3
14	Хаан даатгал	8,262.1	493.4	277.5	554.0	181.1

15	Агула даатгал	2,830.3	77.4	38.6	507.6	0.0
Нийт		133,357.9	11,918.5	14,243.2	15,456.4	9,346.7

3.4. ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Ердийн даатгалын нийт хураамж **73.5** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос **47.2%**-аар өссөн байна.

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын нийт хураамжийн орлого 73.5 тэрбум төгрөг байгаагаас даатгалын хураамжийн буцаалтад 2.0 тэрбум төгрөг, давхар даатгалын хураамжийн зардалд 21.9 тэрбум төгрөг төлж, даатгалын хураамжийн цэвэр орлого 49.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. /Хүснэгт №13-т дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №13. Ердийн даатгалын хураамж

Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Үүнээс даатгалын зуучлагчээр дамжиж орсон	Үүнээс даатгалын төлөөлөгчөөр дамжиж орсон	Даатгалын хураамжийн буцаалт	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Даатгалын хураамжийн цэвэр орлогын дүн
1. Сайн дурын даатгал						
1.1 Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	10,854.1	3,332.8	2,411.7	317.3	1,155.4	9,381.4
1.2 Үүнээс: Ипотекийн даатгал	634.1	636.5	10.6	0.6	0.0	633.5
1.3 Хөрөнгийн даатгал	8,869.3	2,660.8	2,190.2	33.5	3,218.5	5,617.3
1.4 Үүнээс: Ипотекийн даатгал	1,065.3	1,076.3	12.7	1.4	0.0	1,063.9
1.5 Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	18,605.7	3,542.7	7,799.5	1,064.8	532.8	17,008.1
1.6 Ачааны даатгал	922.1	102.2	432.2	0.8	102.5	818.9
1.7 Барилга угсралтын даатгал	1,642.4	595.3	11.5	10.2	1,325.3	306.8
1.8 Газар тариалангийн даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1.9 Мал амьтдын даатгал	152.6	61.1	47.1	0.0	27.0	125.7
1.10 Агаарын хөлгийн даатгал	3,418.5	0.0	3,192.8	0.0	3,099.0	319.5

1.11 Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	153.6	4.0	29.8	0.6	0.0	153.0
1.12 Хариуцлагын даатгал	10,614.4	1,614.7	1,496.9	60.4	6,760.0	3,794.1
1.13 Санхүүгийн даатгал	134.6	46.0	25.9	0.0	153.6	-19.0
1.14 Зээлийн даатгал	1,688.1	1,019.9	96.0	10.3	0.0	1,677.9
1.15 Итгэлцлийн даатгал	4.9	0.0	2.0	0.0	0.0	4.9
1.16 Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1.17 Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1.18 Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	6,379.9	0.0	2,192.0	0.0	5,487.4	892.6
2. Албан журмын даатгал						
2.1 Жолоочийн хариуцлагын даатгал	10,026.1	3,178.4	3,539.1	492.2	0.0	9,533.9
НИЙТ ДҮН	73,466.6	16,157.9	23,466.6	1,990.0	21,861.4	49,615.1

Ердийн даатгалын нийт хураамжийн дүнд автотээврийн хэрэгслийн даатгал хамгийн өндөр буюу 25.3 хувь эзэлж байгаа бол гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал, жолоочийн хариуцлагын даатгал, хариуцлагын даатгал нь ердийн даатгалын нийт хураамжийн 42.8 хувийг, үлдсэн 19.7 хувийг бусад даатгалын хэлбэрийн хураамжийн орлого бүрдүүлж байна. Мөн онцолбол, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад барилга угсралтын даатгалын хураамж 4 дахин, Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал 10 дахин өссөн байна. /Хүснэгт №14, Дүрслэл №16-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №14. Ердийн даатгалын хураамж /даатгалын хэлбэрээр/

№	Даатгалын хэлбэр	Байгуулагдсан даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж /сая.төг/		ө/б	эзлэх хувь
		2022.I	2023.I	2022.I	2023.I		

Сайн дурын даатгал							
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	30,682	47,813	8,674.3	10,854.1	25.1%	14.8%
1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	11,415	9,550	466.9	634.1	35.8%	0.9%
2	Хөрөнгийн даатгал	93,193	98,501	7,884.6	8,869.3	12.5%	12.1%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	11,019	12,593	826.6	1,065.3	28.9%	1.4%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	25,149	25,204	12,826.1	18,605.7	45.1%	25.3%
4	Ачааны даатгал	244	510	548.8	922.1	68.0%	1.3%
5	Барилга угсралтын даатгал	20	21	336.7	1,642.4	387.8%	2.2%
6	Газар тариалангийн даатгал	1	0	4.2	0.0	-100.0%	0.0%
7	Мал амьтдын даатгал	317	609	204.2	152.6	-25.3%	0.2%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	4	9	1,454.6	3,418.5	135.0%	4.6%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	474	134	101.9	153.6	50.8%	0.2%
10	Хариуцлагын даатгал	75,141	73,949	7,537.6	10,614.4	40.8%	14.4%
11	Санхүүгийн даатгал	18	27	236.7	134.6	-43.1%	0.2%
12	Зээлийн даатгал	18,084	35,785	951.2	1,688.1	77.5%	2.3%
13	Итгэлцлийн даатгал	418	5	77.5	4.9	-93.6%	0.01%
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	2101	0	0.0	0.0	-	0.0%
15	Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0	0	0.0	0.0	-	0.0%
16	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	3	7	576.7	6,379.9	1006.2%	8.7%
Албан журмын даатгал							
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	148,533	159,203	8,483.1	10,026.1	18.2%	13.6%
НИЙТ ДҮН		394,382	441,777	49,898.2	73,466.6	47.2%	100.0%

Дүрслэл №16. Ердийн даатгалын хураамжийн орлогод эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

3.5. ЕРДИЙН ДААТГАГЧДЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр **26.0** тэрбум төгрөгт хүрсэн ба үүнээс жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын нөхөн төлбөр **16.2 хувиар өссөн** байна.

Ердийн даатгалын компаниудын нийт нөхөн төлбөрийн зардал 26.0 тэрбум төгрөг байгаагаас давхар даатгагчийн хариуцсан 1.1 тэрбум төгрөг, буруутай этгээдээс төлүүлсэн 1.6 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг хассанаар нөхөн төлбөрийн цэвэр зардлын дүн 23.3 тэрбум төгрөг байна. /Хүснэгт №15-д дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №15. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр

№	Даатгалын хэлбэр	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Үүнээс давхар даатгагчийн хариуцсан	Үүнээс буруутай этгээдээс төлүүлсэн	Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардлын дүн	Зардалд тооцсон нөхөн төлбөрийн дүн
Сайн дурын даатгал						
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	4,807.9	733.2	6.6	4,068.1	2,989.7
1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	94.7	0.0	0.0	94.7	60.0
2	Хөрөнгийн даатгал	952.3	177.3	5.5	769.4	1,206.6
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	54.9	0.0	0.0	54.9	209.9
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	7,802.2	0.0	80.6	7,721.6	8,389.1
4	Ачааны даатгал	74.6	0.0	0.0	74.6	-198.4

5	Барилга угсралтын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	-70.9.
6	Газар тариалангийн даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7	Мал амьтдын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	-44.1.
8	Агаарын хөлгийн даатгал	8.0	0.0	0.0	8.0	55.5
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	8.5	0.0	0.0	8.5	-147.6.
10	Хариуцлагын даатгал	674.2	199.4	0.0	474.8	312.0
11	Санхүүгийн даатгал	0.0	0.0	55.4	-55.4.	-62.7.
12	Зээлийн даатгал	1,658.1	0.0	1,477.9	180.2	1,993.4
13	Итгэлцлийн даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15	Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
16	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.2
Албан журмын даатгал						
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	10,039.2	0.0	21.7	10,017.5	12,550.7
ДҮН		26,024.9	1,109.9	1,647.7	23,267.3	26,972.9

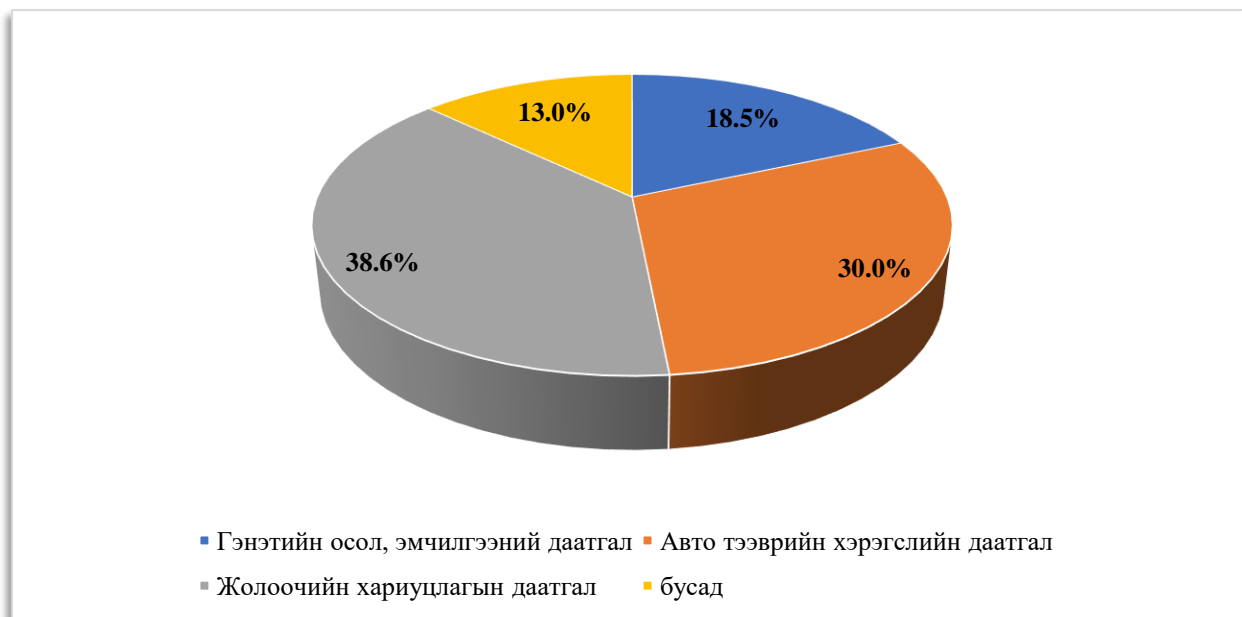
Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн дийлэнх буюу 38.6 хувийг жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал эзэлж байгаа бөгөөд уг даатгалын нөхөн төлбөр өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.2 хувиар өссөн байна. Мөн бусад даатгалын хэлбэрийн бүтээгдэхүүний хувьд өмнөх онтой харьцуулахад хариуцлагын даатгалын нөхөн төлбөр 2 дахин өссөн байна. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн 68.6 хувийг зөвхөн авто тээврийн хэрэгслийн даатгал болон жолоочийн хариуцлагын даатгал эзэлж байна. /Хүснэгт №16, Дүрслэл №17-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №16. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр /даатгалын хэлбэрээр/

№	Даатгалын хэлбэр	Нөхөн төлбөр олгогдсон гэрээ		Нийт нөхөн төлбөрийн зардал /сая.төг/		Ө/Б	Эзлэх хувь
		2022.I	2023.I	2022.I	2023.I		
Сайн дурын даатгал							
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	7406	7694	4,208.8	4,807.9	14.2%	18.5%

1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	16	4	108.0	94.7	-12.2%	0.4%
2	Хөрөнгийн даатгал	459	456	4,621.9	952.3	-79.4%	3.7%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	103	37	43.5	54.9	26.2%	0.2%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	5386	4963	6,595.5	7,802.2	18.3%	30.0%
4	Ачааны даатгал	44	41	166.0	74.6	-55.1%	0.3%
5	Барилга угсралтын даатгал	2	0	126.1	0.0	-100.0%	0.0%
6	Газар тариалангийн даатгал	0	0	0.0	0.0	-	0.0%
7	Мал амьтдын даатгал	0	0	0.0	0.0	-	0.0%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	0	2	0.0	8.0	-	0.0%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	21	17	63.8	8.5	-86.7%	0.0%
10	Хариуцлагын даатгал	178	255	224.1	674.2	200.9%	2.6%
11	Санхүүгийн даатгал	14	0	180.5	0.0	-100.0%	0.0%
12	Зээлийн даатгал	329	107	1,123.2	1,658.1	47.6%	6.4%
13	Итгэлцлийн даатгал	1	0	0.0	0.0	-	0.0%
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	0	0	0.0	0.0	-	0.0%
15	Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0	0	0.0	0.0	-	0.0%
16	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	2	1	1.4	0.0	-100.0%	0.0%
Албан журмын даатгал							
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	8478	9272	8,635.9	10,039.2	16.2%	38.6%
НИЙТ ДҮН		22320	22808	25,947.1	26,024.9	0.3%	100.0%

Дүрслэл №17. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэрээр/

4. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ

4.1. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ

Урт хугацааны даатгагчийн хөрөнгө **16.9** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **78.5%**-аар өссөн байна.

Тайлант хугацаанд урт хугацааны даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 16.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 78.5 хувиар өссөн байна. Мөн урт хугацааны даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн 80.4 хувь нь хөрөнгө оруулалт хэлбэрээр байршиж байгаа нь урт хугацааны даатгалын компаниуд санхүүгийн салбарын томоохон хөрөнгө оруулагч гэдгийг илтгэж байна. /Хүснэгт №17-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №17. Урт хугацааны даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/

Хөрөнгийн ангилал	2022.I			2023.I			Ө/Б	Эзлэх хувь
	Нэйшнл лайф даатгал	Мандал лайф даатгал	Нийт	Нэйшнл лайф даатгал	Мандал лайф даатгал	Нийт		
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	448.7		448.7	657.1	123.9	780.9	74.1%	4.6%
Даатгалын авлагын дүн	44.6		44.6	676.7	0.0	676.7	1417.6%	4.0%
Хөрөнгө оруулалтын дүн	6,521.3		6,521.3	7,454.2	6,188.3	13,642.5	109.2%	80.4%
Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	2,206.8		2,206.8	72.7	36.6	109.3	-95.0%	0.6%
Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	10.2		10.2	66.1	0.0	66.1	549.4%	0.4%
Бусад	273.3		273.3	1,639.5	46.6	1,686.0	517.0%	9.9%
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	9,504.8		9,504.8	10,566.3	6,395.3	16,961.6	78.5%	100.0%

4.2. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Урт хугацааны даатгалын хураамж **1.2** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **2 дахин** өссөн байна.

Тайлант үед урт хугацааны даатгалын нийт хураамжийн орлого 1.2 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 2 дахин өссөн ба үүнээс хугацаат амьдралын даатгалын хэлбэрийн хураамж 3.5 дахин, эрүүл мэндийн даатгалын хэлбэрийн хураамж 2 дахин өссөн нь нөлөөлсөн байна. /Хүснэгт №18-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №18. Урт хугацааны даатгалын хураамж

№	Даатгалын хэлбэр	Байгуулагдсан даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж /сая.төг/		Ө/Б	Эзлэх хувь
		2022.I	2023.I	2022.I	2023.I		
1	Хугацаат амьдралын даатгал	89	345	83.2	376.5	352.3%	30.5%
2	Насан туршийн даатгал	0	2		0.0	0.0%	0.0%
3	Хуримтлалын даатгал	122	129	24.2	23.4	-3.4%	1.9%
4	Тэтгэврийн даатгал	880	853	218.0	146.0	-33.0%	11.8%
5	Эрүүл мэндийн даатгал	351	891	226.6	686.9	203.1%	55.7%
6	Аннуити даатгал	0	0		0.0	0.0%	0.0%
ДҮН		1442	2220	552.1	1,232.7	123.3%	100.0%

4.3. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр **492.2** сая төгрөгт хүрч, өмнөх оноос **68.1%**-аар өссөн байна.

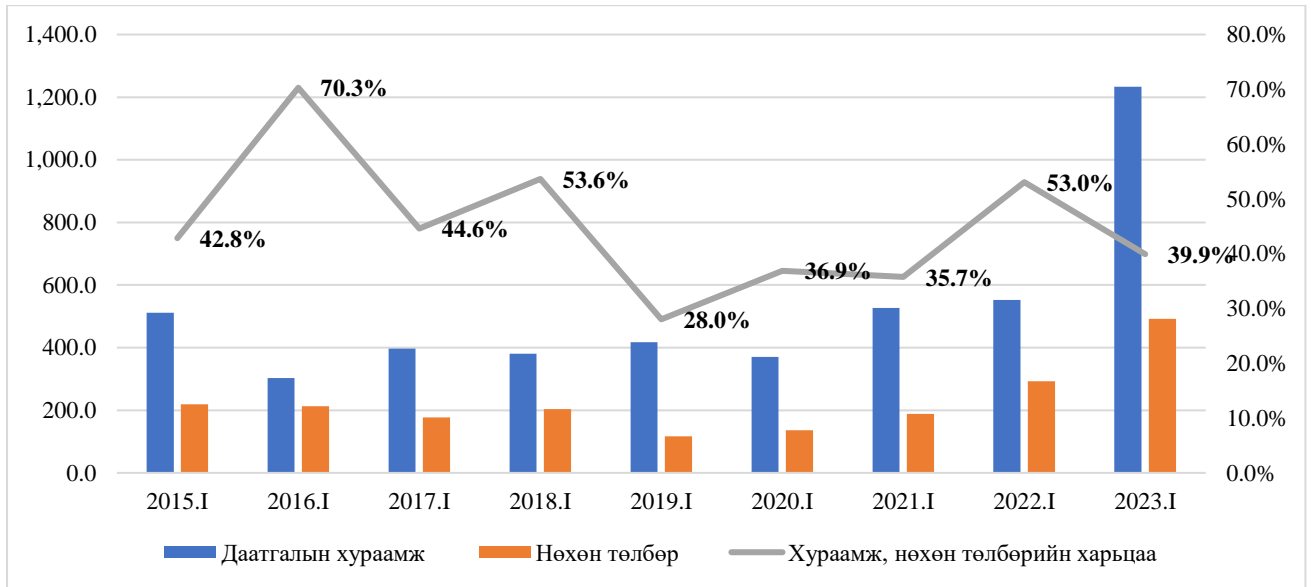
Тайлант хугацаанд урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр 492.2 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 68.1 хувиар өссөн байна. Нийт нөхөн төлбөрийн 52.8 хувийг эрүүл мэндийн даатгал эзэлж байгаа бөгөөд энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 1.5 дахин өссөн бол хугацаат амьдралын даатгалын нөхөн төлбөр 7 дахин өссөн байна. /Хүснэгт №19, Дүрслэл №18-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №19. Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр

№	Даатгалын хэлбэр	Нөхөн төлбөр олгогдсон гэрээний тоо		Даатгалын нөхөн төлбөр /сая.төг/		Ө/Б	Эзлэх хувь
		2022.I	2023.I	2022.I	2023.I		
1	Хугацаат амьдралын даатгал	0	3	9.5	79.3	732.7%	16.1%
2	Насан туршийн даатгал	0	3		0.0	-	0.0%
3	Хуримтлалын даатгал	8	4	12.8	18.6	45.0%	3.8%
4	Тэтгэврийн даатгал	64	42	168.0	134.1	-20.1%	27.3%
5	Эрүүл мэндийн даатгал	53	44	102.5	260.1	153.7%	52.8%
6	Аннуити даатгал		0		0.0	-	0.0%

ДҮН	125	93	292.9	492.2	68.1%	100.0%
-----	-----	----	-------	-------	-------	--------

Дүрслэл №18. Урт хугацааны даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр /сая.төг/

5. ДАВХАР ДААТГАЛ

Давхар даатгалын
хураамж 1.5 тэрбум

Давхар даатгалын нөхөн
төлбөр 335.0 сая төгрөг

Тайлант хугацаанд “Үндэсний давхар даатгал” ХК 10 даатгалын хэлбэрээр 41 давхар даатгалын гэрээ байгуулж, 1.5 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамж төвлөрүүлж ажилласны 51.2 хувийг хөрөнгийн даатгалын хураамж бүрдүүлж байна. Тус компанийн хувьд тайлант хугацаанд автотээврийн хэрэгслийн, хөрөнгийн болон хариуцлагын даатгалын нөхөн төлбөрт нийт 335.0 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна. /Хүснэгт №20-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №20. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр

№	Даатгалын хэлбэр	Даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж /сая.төг/		Нийт төлсөн нэхэмжлэл /сая.төг/	
		2022.I	2023.I	2022.I	2023.I	2022.I	2023.I
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	1	0	3.2	0.0	0.0	0.0
2	Хөрөнгийн даатгал	12	14	536.8	753.3	0.0	3.3
3	Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	3	5	104.4	298.8	0.0	178.9
4	Ачааны даатгал	3	6	48.7	77.3	0.0	0.0
5	Барилга угсралтын даатгал	2	4	12.0	34.3	0.0	0.0
6	Газар тариалангийн даатгал	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0
7	Мал амьтдын даатгал	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0
8	Агаарын хөлгийн даатгал	1	0	45.3	0.0	0.0	0.0
9	Хариуцлагын даатгал	3	6	60.9	285.5	0.0	152.8
10	Санхүүгийн даатгал	5	6	14.4	22.2	0.0	0.0
11	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	1	0	29.5	0.0	0.0	0.0
Дүн		31	41	855.1	1,471.3	42.2	335.0

6. АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ

Даатгалын хураамж: **10.0** тэрбум төгрөг

Даатгалын нөхөн төлбөр: **10.0** тэрбум

Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал нь сүүлийн 5 жилийн дунджаар ердийн даатгалын нийт хураамжийн орлогын 17.1 хувийг, нийт нөхөн төлбөрийн 35.0 хувийг, нийт байгуулагдсан гэрээний 36.2 хувийг, нийт нөхөн төлбөр олгогдсон гэрээний 40.7 хувийг тус тус бүрдүүлж байна. /Хүснэгт №21-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №21. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр /2019.I-2023.I/

№	Үзүүлэлт	2019.I	2020.I	2021.I	2022.I	2023.I	Дундаж
1	ЖХАЖД нийт хураамжийн орлого /сая.төг/	7,444.5	7,098.1	6,762.6	8,483.1	10,026.1	7,962.9
2	Ердийн даатгалын нийт хураамжид эзлэх хувь	19.6%	17.6%	17.6%	17.0%	13.6%	17.1%
3	ЖХАЖД нийт нөхөн төлбөр /сая.төг/	4,757.4	5,012.9	3,942.7	8,635.9	10,039.2	6,477.6
4	Ердийн даатгалын нийт нөхөн төлбөрт эзлэх хувь	38.3%	32.3%	32.5%	33.3%	38.6%	35.0%
5	ЖХАЖД гэрээний тоо	128,777	120,418	112,616	148,533	159,203	133,909
6	Ердийн даатгалын нийт байгуулагдсан гэрээнд эзлэх хувь	35.8%	36.7%	34.7%	37.7%	36.0%	36.2%
7	ЖХАЖД-ийн нөхөн төлбөр олгосон гэрээний тоо	7,433	6,306	4,178	8,478	9,272	7,133
8	Ердийн даатгалын нийт нөхөн төлбөр олгосон гэрээнд эзлэх хувь	48.0%	40.8%	36.0%	38.0%	40.7%	40.7%

Тайлант үед жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын орлогод тооцсон хураамжийн дүн 9.7 тэрбум төгрөг байгаа бол нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал 10.0 тэрбум төгрөгт хүрч тус даатгалын бүтээгдэхүүний хохирлын харьцаа 103.5 хувь байгаа нь олон улсын дундаж түвшнээс харьцангуй дээгүүр үзүүлэлт юм. /Хүснэгт №22-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №22. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр, хохирлын харьцаа

№	Даатгалын компани	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Орлогод тооцсон хураамжийн дүн	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Нөхөн төлбөрийн цэвэр	Даатгалын гэрээний зардал	Хохирлын харьцаа
---	-------------------	----------------------------------	--------------------------------	-----------------------------	-----------------------	---------------------------	------------------

39 | Даатгалын салбарын 2022 оны жилийн эцсийн үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан

					зардлын дүн		
1	Монре даатгал	985.8	949.9	1,022.2	1,019.0	228.4	107.60%
2	Ард даатгал	1,012.6	840.3	841.8	841.8	157.5	100.18%
3	Бодь даатгал	852.5	971.1	1,345.9	1,340.5	151.6	138.59%
4	Мөнх даатгал	819.2	568.4	424.2	424.2	30.0	74.62%
5	Миг даатгал	1,400.8	1,465.3	1,518.0	1,518.0	246.0	103.59%
6	Монгол даатгал	915.8	1,174.8	1,080.1	1,069.3	163.1	91.94%
7	Тэнгэр даатгал	385.8	469.9	477.3	476.0	74.6	101.58%
8	Номин даатгал	1,115.6	1,064.3	977.7	977.7	280.1	91.86%
9	УБХ даатгал	1.1	1.6	6.6	6.6	0.0	418.68%
10	Амар даатгал	379.7	289.8	172.2	171.1	77.6	59.40%
11	Ган зам даатгал	11.8	12.5	3.9	3.9	0.0	31.12%
12	Практикал даатгал	990.1	777.8	905.8	905.8	169.2	116.46%
13	Мандал даатгал	265.2	482.7	634.1	634.1	86.4	131.36%
14	Хаан даатгал	393.2	458.7	513.1	513.1	53.9	111.87%
15	Агула даатгал	496.9	168.3	116.4	116.4	40.6	69.16%
Нийт дүн		10,026.1	9,695.4	10,039.2	10,017.5	1,759.1	103.55%

7. ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ

7.1. ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ

Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого: 22.1 тэрбум төгрөг
Даатгалын зуучлагчийн шимтгэл: 4.2 тэрбум төгрөг

Тайлант үед даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх 64 даатгалын зуучлагч компаниас 52 даатгалын зуучлагч компани идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулж нийт 22.4 их наяд төгрөгийн үнэлгээ бүхий даатгалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зуучилж, 22.1 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамжийн орлогыг бүрдүүлж, 4.2 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. Үүнээс автотээврийн хэрэгслийн даатгалын хэлбэрийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хамгийн ихээр зуучилж 789.3 сая төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлоготой байна. Харин зуучилсан даатгалын хураамжийн орлогын дүнгээр хөрөнгийн даатгал хамгийн их буюу 5.3 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамжийн орлогыг төвлөрүүлсэн байна. /Хүснэгт №23, Дүрслэл №19-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

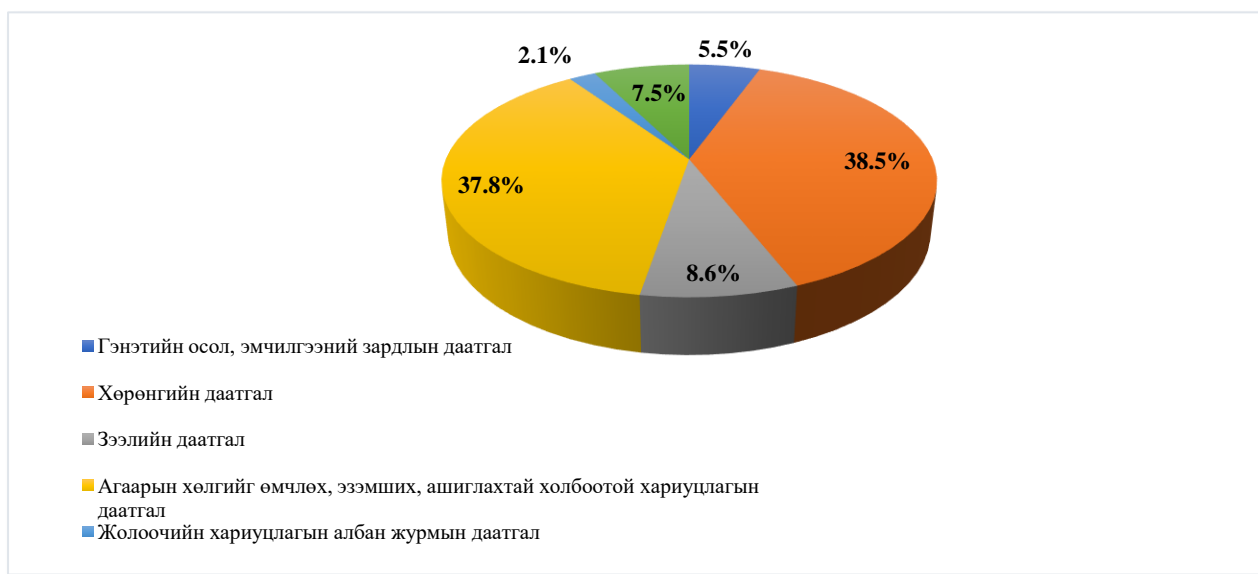
Хүснэгт №23. Даатгалын зуучлалын дэлгэрэнгүй

№	Даатгалын хэлбэр	Зуучилсан даатгалын үнэлгээ	Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого
Сайн дурын даатгал				
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	1,238,631.0	2,335.7	412.4
2	Хөрөнгийн даатгал	8,610,042.3	5,345.3	764.1
3	Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	432,336.2	3,539.8	789.3
4	Ачааны даатгал	107,620.6	103.4	26.6
5	Барилга угсралтын даатгал	355,815.3	620.5	183.1
6	Мал амьтдын даатгал	45,594.7	1,469.5	293.9
7	Агаарын хөлгийн даатгал	398,136.5	1,490.8	174.6
8	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	19,315.0	11.2	3.9
9	Хариуцлагын даатгал	303,381.5	522.2	121.6
10	Зээлийн даатгал	1,932,735.1	1,466.8	357.0
11	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	8,450,899.3	1,430.1	158.7
12	Хугацаат амьдралын даатгал	6,494.1	6.4	1.3

13	Эрүүл мэндийн даатгал	4,875.7	34.0	7.7
Албан журмын даатгал				
1	Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	467,572.7	3,739.8	891.7
ДҮН		22,373,450.0	22,115.4	4,185.7

Дүрслэл №19. Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлогын эзлэх хувь

/даатгалын хэлбэрээр/

Тайлант үед даатгалын зуучлагч компаниудын зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого, даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлогын харьцаа 18.9 хувь байгаа бөгөөд даатгалын зуучлагч банк 2.0 тэрбум төгрөг, даатгалын зуучлагч компаниуд 2.2 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. /Хүснэгт №24, Дүрслэл №20-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

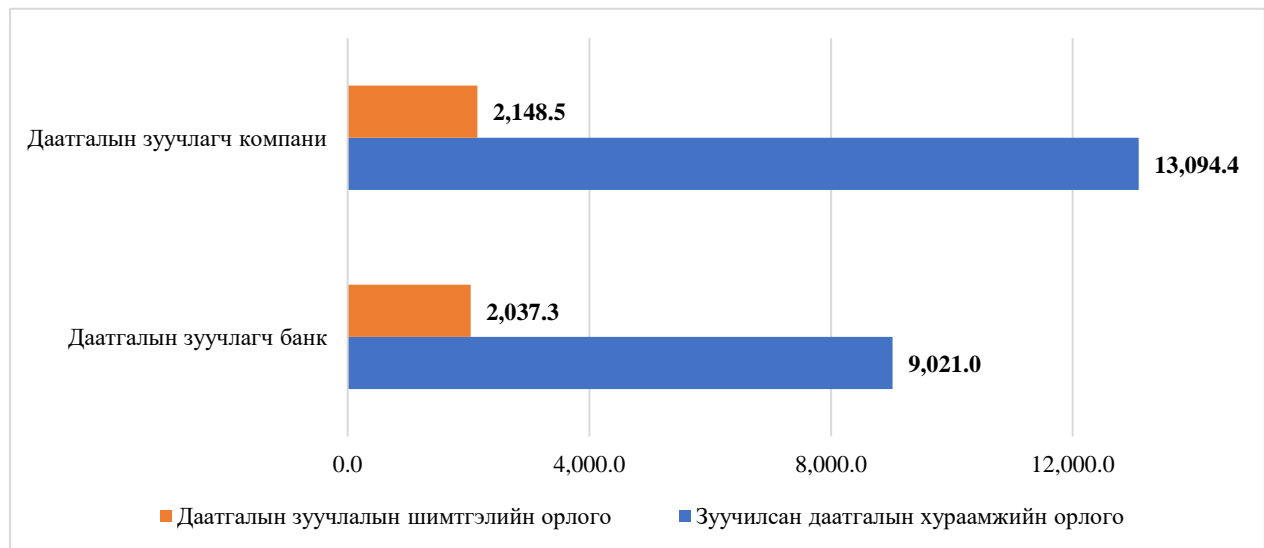
Хүснэгт №24. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл

№	Даатгалын зуучлагч компани	Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого	Харьцаа
Нийт дүн		22,115.4	4,185.7	18.9%
Даатгалын зуучлагч банк				
1	Хаан банк	1,723.2	396.6	23.0%
2	ХасБанк	1,483.9	237.5	16.0%
3	Төрийн банк	2,125.5	491.3	23.1%
4	Худалдаа хөгжлийн банк	1,365.9	336.3	24.6%
5	Ариг банк	31.6	6.3	20.0%
6	Голомт банк	2,111.1	527.8	25.0%
7	Капитрон банк	107.1	26.8	25.0%

8	Тээвэр хөгжлийн банк	4.9	1.0	20.2%
9	Богд банк	67.9	13.6	20.0%
10	Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	0.0	0.0	-
Нийт (1-10)		9,021.0	2,037.3	22.6%
Давхар даатгалын зуучлагч компани				
11	Ачит ундарга	36.2	8.0	22.0%
12	Асимон брокерс	458.2	84.7	18.5%
13	Монголиан интернэшнл брокерс	0.0	0.0	-
14	Си эн эн икс	3,331.7	420.5	12.6%
15	Эс ай би эс	170.9	28.4	16.6%
16	Ай Ай Би	1,219.0	251.9	20.7%
17	Ковер хилл	0.0	0.0	-
18	Хост рок	0.9	0.3	27.4%
19	Конкорал	2,246.3	51.9	2.3%
20	Финс брокерс	0.0	0.0	-
21	Ай брокер	36.2	8.0	22.0%
Нийт (11-21)		7,463.2	845.6	11.3%
Даатгалын зуучлагч компани				
22	АМЕ	0.0	0.0	-
23	Нэйшнл эженси	876.2	117.1	13.4%
24	Эм жи ай би	623.3	171.9	27.6%
25	Лояалти солюшн	125.7	24.7	19.7%
26	Ренессанс групп	4.8	1.0	20.0%
27	Смарт брокерс	353.7	84.9	24.0%
28	Эрсдэлийн шийдэл	445.8	144.5	32.4%
29	Эс ай би эс	787.4	206.2	26.2%
30	Сүрэг хараацай	564.7	131.6	23.3%
31	Ваясньо Солюшн	17.3	3.5	20.2%
32	Дэвжих дэлгэрэх холдинг	65.4	12.6	19.3%
33	Монгол бичээч зууч	114.0	30.3	26.6%
34	Мастер шийдэл	93.9	20.3	21.6%
35	Цагаан гэрэлт	40.3	10.0	24.9%
36	Эл Би брокерэж	75.3	12.6	16.8%
37	Монголиан иншуранс Брокерейж	5.7	0.6	10.0%
38	Тод капитал	172.7	34.6	20.0%
39	Эн Ай Си брокер	12.8	3.6	27.9%
40	Дэвжих зууч	531.0	117.1	22.1%
41	Амарди Дижитал	286.5	79.4	27.7%
42	Чанд финтех	2.1	0.4	20.0%
43	Эн И Би Консалтэнси	63.8	14.4	22.5%
44	Хэйва инсур	18.2	4.5	25.0%
45	Амбрелла брокер	0.1	0.0	20.0%
46	Цахим капитал	298.0	65.8	22.1%
47	Ти Ди Би Лизинг	44.8	8.5	18.9%
48	Финекс синержи	2.6	0.4	15.4%
49	Юпланэт	1.0	0.2	20.0%

50	Дархан шаркс	0.2	0.0	25.0%
51	Ландон Жи Пи	4.0	2.0	50.0%
Нийт (22-51)		5,631.2	1,302.9	23.1%

Дүрслэл №20. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл /сая.төг/

7.2. ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

Хохирол үнэлгээ : 17.8 тэрбум төгрөг

Хохирол үнэлгээний орлого: 926.7 сая төгрөг

Тайлант үед 25 даатгалын хохирол үнэлэгч компаниуд үйл ажиллагаа явуулж нийт 17.8 тэрбум төгрөг бүхий 9,717 даатгалын хохирлыг үнэлж 926.7 сая төгрөгийн даатгалын хохирол үнэлгээний орлоготой ажилласан байна. Даатгалын нийт хохирол үнэлгээний дийлэнх хувийг буюу 65.4 хувийг жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал эзэлж байна. /Хүснэгт №25, №26 болон Дүрслэл №21-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №25. Даатгалын хохирол үнэлгээ /даатгалын хэлбэрээр/

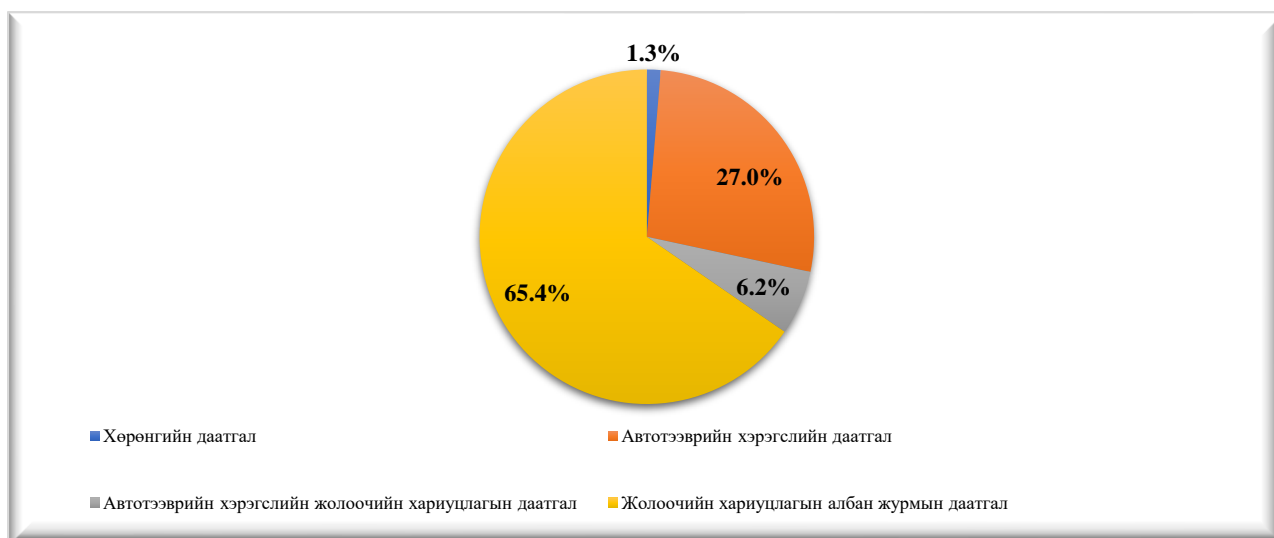
Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хохирлын нийт үнэлгээ /сая.төг/	Эзлэх хувь	Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Эзлэх хувь	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого /сая.төг/	Эзлэх хувь
Сайн дурын даатгал						
Хөрөнгийн даатгал	470.5	2.64%	112	1.15%	12.3	1.33%
Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	6,061.3	34.03%	2,543	26.17%	250.5	27.03%

Барилга угсралтын даатгал	4.0	0.02%	2	0.02%	0.5	0.06%
Автотээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	1,400.2	7.86%	626	6.44%	57.8	6.23%
Нийт	7,936.1	44.56%	3,283	33.79%	321.1	34.65%
Албан журмын даатгал						
Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	9,873.7	55.44%	6,434	66.21%	605.7	65.35%
Дүн	17,809.8	100.00%	9,717	100.00%	926.7	100.00%

Хүснэгт №26. Даатгалын хохирол үнэлгээ /компани тус бүрээр/

Даатгалын хохирол үнэлэгч компани	Даатгалын хохирлын нийт үнэлгээ /сая.төг/	Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого /сая.төг/
Хөрөнгө үнэлгээний төв	4.5	0.0	0.6
Итгэлт эстимэйт	910.6	0.0	32.1
Вендо	2,137.8	0.0	85.2
Бэст эстимэйт	2,000.2	0.0	8.1
Гэрэгэ эстимэйт	119.0	0.0	12.7
Файн эстимэйт	10.2	0.0	1.8
Арвижих эстимэйт	52.3	0.0	2.3
Ашид билгүүн	4,274.2	0.0	257.3
Фэйр валуэши	218.4	0.0	9.3
Хос стандарт	44.9	0.0	8.4
Сэлэнгэ эстимэйт	#N/A	#N/A	#N/A
Мастер Үнэлгээ	589.6	0.0	38.5
Кости эстимэйт	260.0	0.0	15.7
Хөрөнгө эстимэйт	417.0	0.0	7.6
Хас үнэлгээ	3,736.5	0.0	269.2
Банхас	351.4	0.0	11.3
Сүлд үнэлгээ	1,326.2	0.0	98.4
Тэнцвэр эстимэйт	639.3	0.0	33.4
Виннэрвэй	238.9	0.0	19.5
Мөнх эстимэйт	12.0	0.0	0.8
Тод үнэлгээ	18.4	0.0	1.0
Далайван аудит	#N/A	#N/A	#N/A
Хан-Үнэлэмж	#N/A	#N/A	#N/A
Энхнахиа	10.8	0.0	0.7
Итгэлт хөрөнгө	437.5	0.0	12.6
Нийт дүн	17,809.8	0.0	926.7

Дүрслэл №21. Даатгалын нийт хохирол үнэлгээ /эзлэх хувь/

7.3. ДААТГАЛЫН ТӨЛӨӨЛӨГЧ

Даатгалын төлөөлөгчийн хураамж бүрдүүлэлт :

23.5 тэрбум төгрөг

Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл: 4.2 тэрбум төгрөг

Тайлант үед даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын хураамжийн орлого 23.5 тэрбум төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 41.8 хувиар өссөн байна. Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын нийт хураамжийн орлогын 33.2 хувийг автотээврийн хэрэгслийн даатгал эзэлж байна. Мөн тайлант үед даатгалын төлөөлөгчид 4.2 тэрбум төгрөгийн шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. /Хүснэгт №27, 28, Дүрслэл №22-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №27. Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын нийт хураамж

№	Даатгалын хэлбэр	2022.I	2023.I	Даатгалын хураамжийн өсөлт/бууралт	Даатгалын хураамжид эзлэх хувь
		Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжсан даатгалын нийт хураамжийн хэмжээ /сая.төг/			
Сайн дурын даатгал					
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	1,730.4	2,411.7	39.4%	10.3%
1.1.	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	25.6	10.6	-58.6%	0.0%
2	Хөрөнгийн даатгал	987.7	2,190.2	121.8%	9.3%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	38.7	12.7	-67.1%	0.1%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	5,515.4	7,799.5	41.4%	33.2%
4	Ачааны даатгал	311.3	432.2	38.8%	1.8%
5	Барилга угсралтын даатгал	2,096.8	11.5	-99.5%	0.0%

6	Газар тариалангийн даатгал	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0%
7	Мал амьтдын даатгал	42.3	47.1	11.3%	0.2%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	1,454.6	3,192.8	119.5%	13.6%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	15.9	29.8	88.2%	0.1%
10	Хариуцлагын даатгал	539.4	1,496.9	177.5%	6.4%
11	Санхүүгийн даатгал	0.0	25.9	#DIV/0!	0.1%
12	Зээлийн даатгал	23.1	96.0	316.5%	0.4%
13	Итгэлцлийн даатгал	3.6	2.0	-43.3%	0.0%
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	576.7	2,192.0	280.1%	9.3%
Албан журмын даатгал					
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	3,257.1	3,539.1	8.7%	15.1%
НИЙТ ДҮН		16,554.2	23,466.6	41.8%	100.0%

Даатгалын төлөөлөгчид авто тээврийн хэрэгслийн даатгалаас хамгийн их буюу 1.4 тэрбум төгрөгийн шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. /хүснэгт №28-т харуулав/

Хүснэгт №28. Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл

№	Даатгалын хэлбэр	2022.I	2023.I	Өсөлт/Бууралт	Эзлэх хувь
		даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл /сая.төг/			
Сайн дурын даатгал					
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	369.0	725.2	96.6%	17.3%
1.1.	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	0.1	0.2	167.7%	0.0%
2	Хөрөнгийн даатгал	347.2	585.6	68.7%	14.0%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	0.1	0.3	156.2%	0.0%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	1,186.9	1,388.1	17.0%	33.2%
4	Ачааны даатгал	108.5	95.7	-11.8%	2.3%
5	Барилга угсралтын даатгал	72.6	54.2	-25.3%	1.3%
6	Газар тариалангийн даатгал	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0%
7	Мал амьтдын даатгал	23.9	30.8	28.8%	0.7%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	35.3	38.8	9.9%	0.9%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	8.2	14.7	79.7%	0.4%
10	Хариуцлагын даатгал	189.8	320.3	68.7%	7.7%
11	Санхүүгийн даатгал	10.0	5.8	-42.5%	0.1%
12	Зээлийн даатгал	13.0	8.7	-33.6%	0.2%

13	Итгэлцлийн даатгал	2.5	15.5	528.6%	0.4%
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	2.8	1.1	-62.0%	0.0%
Албан журмын даатгал					
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	1,064.2	897.1	-15.7%	21.5%
	ДҮН	3,434.0	4,181.6	21.8%	100.0%

Дүрслэл №22. Даатгалын төлөөлөгчийн даатгалын нийт хураамж бүрдүүлэлтийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэрээр/

∞∞∞∞ ДААТГАЛЫН ГАЗАР ∞∞∞∞